палатаси
10.
УзССР
30 СЕН 1982
ОПИСА.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг газетаси

ГАЗЕТА 1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

30 СЕНТЯБРЬ 1982 ЙИЛ, ПАЙШАНБА
№ 223 (2.629).
Баҳоси 3 тийин.

КПСС Марказий Комитетига
КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВга

Буюк тантаналар вақтида ва йиғим-терим кунларида, оғир изланиш дамлари ва илҳом жўш урган бахтли онларда, янги қурилишлар ҳавозаларида, буғдойзор ва пахта майдонларида ,қайноқ мартенлар ёнида ва дунёнинг ташвишли шамоллари етиб борган ёзувчи хонасининг сукунатида —ҳамиша ва ҳамма ерда совет сўз санъаткорларининг қалблари қатъият ва садоқат билан Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига, унинг Марказий Комитетига, Сизга қаратилгандир, азиз Леонид Ильич!

Биз бугун ягона буюк иттифоқимиз —Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб социалистик Ўзбекистонда ўтаётган кўп миллатли совет адабиётининг Бутуниттифоқ фестивали қатнашчилари Сизга —ҳозирги замон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбобига, тинчлик ва социал тараққиёт учун толмас курашчига, афсонавий Кичик ернинг жасур солдатига, қўриқ ерларнинг биринчи ўзлаштирувчисига, Сиз ишонч ва донолик билан раҳбарлик қилаётган КПСС-нинг ленинчи Марказий Комитетига мурожаат қилмоқдамиз.

Фестивал программаси —республика бўйлаб сафарлар, халқ билан самимий учрашувлар, унинг меҳнати билан яқиндан танишув, илмий-адабий конференцияларда ижодий бахслар ўтказиш муваффақиятли амалга оширилди ва ҳамма ерда биз социализм кучларининг улуғ ва кўп қиррали ифодасини кўрдик. Ривожланган социализм даврида Ўзбекистонда ҳам, унинг қадимий ва айни пайтда ажойиб навқирон диёрида чинакам улкан ўзгаришлар юз берди. Бир вақтлар жазирама иссиқдан қақраб ётган жойларда денгизлар ва сувга лиммо-лим каналлар, далалар, боғлар ва узумзорлар пайдо бўлди; денгиз кенгликлари билан рақобат қилувчи «оқ олтин» пайкаллари ястаниб ётибди; республиканинг катта ва кичик, кўҳна ва навқирон шаҳар ва қишлоқлари гуллаб-яшнамоқда; зилзила харобалари ўрнида замонавий гўзал Тошкент қад кўтарди, бу ерда эндиликда қудратли ҳаво лайнерлари, универсал пахта териш комбайнлари, энг янги электрон техника яратилмоқда. Республикада фундаментал ва амалий илм-фан жадал суръатлар билан ўсиб ривожланмоқда. Бугунги кунда ўзбек халқининг маънавий ҳаёти мисли кўрилмаган суръатлар билан юксалмоқда, унинг адабиёти ва санъати муваффақиятлари жуда катта бўлиб, жаҳонда эътироф этилгандир.

Ўзгаришларнинг бу буюк мўъжизаси—муштарак ҳодиса эканлиги, қардош иттифоқда, ягона кўп миллатли оилада абадий бидодарлашган барча ўлкалар ва барча халқларга хос ҳодиса эканлигини яхши англаб турибмиз. Улар социализм, коммунизм сари ҳаракат, жонажон партиямизнинг доно ленинча миллий сиёсати, биродарлашган шаҳарларнинг ўзаро ёрдами, аввало етакчи катта оғамиз —улуғ рус халқининг беғараз, сахий ёрдамидан иборат муштарак негизга эгадирлар. Жангларда ва биргаликдаги меҳнатда вужудга келган совет ватанпарварлигимиз, социалистик интернационализмимиз юздан ортиқ миллат вакиллари қардошларча, аҳил яшаётган Совет Ўзбекистони ҳаётининг ҳар лаҳзасини, бутун улуғ совет ерининг, умумий Ватанимиз ҳаётининг ҳар лаҳзасини бойитиб, унга куч-қувват бахш этмоқда.

Барча халқлар меҳнаткашларининг дўстлиги ва қардошлиги ҳис-туйғуси билан маънавий шаклланган ва тарбиялаб ўстирилган биз, совет адиблари ана шу ҳис-туйғуларнинг таркиб топиши ва ривожланишида бизнинг меҳнатимиз улуши ҳам борлигидан фахрланамиз. Энг яхши совет романлари ва пьесалари, шеърлари ва достонлари, ҳикоялари ва очерклари юксак инсонпарварлик ғояларига хизмат қилиб келди ва хизмат қилмоқда. Бизнинг энг яхши китобларимиз, энг муҳим ижодий ютуқларимиз —санъаткорларнинг халқ ҳаётига, ҳамма соҳага кириб борувчи маданий жараённинг, кўп миллатли адабиётимиз барча отрядларининг бир-бирини ижодий бойитишида тобора активроқ иштирок этаётганлигининг натижасидир.

Бизнинг кўп миллатли совет адабиёти фестивалимиз ҳам ана шу олижаноб жараёнларни янада чуқурлаштириш ва ривожлантиришга хизмат қилади. Бу фестиваль шу олтин куз кунларида Ўзбекистоннинг сахий тупроғида ҳаммамизни тўплади ва бирлаштирди, ҳаммамизга ягона вазифа ва мақсадни, КПСС Марказий Комитетининг «Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги тўғрисида»ги ва «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш практикаси билан ижодий алоқалари тўғрисида»ги қарорларини амалга ошириш йўлларини яна бир бор, тўла аниқлаб олиш имконини берди.

Бизнинг муштарак мақсадимиз партия XXVI съезди қарорларини, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини, КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида ишлаб чиқилган ва тасдиқланган Озиқ-овқат программасини бажариш учун умумхалқ курашида ҳар томонлама ва актив қатнашиш, совет халқларининг дўстлиги ва қардошлигини мустаҳкамлаш, тинчлик учун, ер юзи халқларининг озодлиги ва бахт-саодати учун, коммунизм учун курашишдан иборатдир.

Эркин халқларнинг қардошларча бирлиги —Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи асрлар оша яшасин ва мустаҳкамланаверсин!

Яшасин шу муқаддас қардошликнинг ижодкори ва жипслаштирувчи кучи—Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

ЎЗБЕКИСТОНДА КЎП МИЛЛАТЛИ СОВЕТ АДАБИЁТИ ФЕСТИВАЛИ ҚАТНАШЧИЛАРИ

Тошкент шаҳри. 1982 йил 29 сентябрь.

ДЎСТЛИК, БУНЁДКОРЛИК, ИЖОД ТАНТАНАСИ

Ўзбекистонда кўпмиллатли совет адабиёти фестивалининг тантанали ёпилиши

Коммунистлар ленинчи партияси теварагида ягона аҳил оилага жипслашган ССР Иттифоқи халқлари олтмиш йил мобайнида экономикани, фан ва маданиятни ривожлантиришда мисли кўрилмаган муваффақиятларга эришдилар. Уларнинг шонли ишлари ва улкан режалари — жаҳонга инсонпарварлик, тенглик ва тараққиётнинг порлоқ ғояларини элтувчи Ватан адабиётининг қанотларидир. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб Ўзбекистонда ўтказилган кўп миллатли совет адабиёти фестивали буни яққол тасдиқлади. Бундан аввал республика саноат корхоналарининг цехларида ва қурилиш майдончаларида, деҳқонларнинг дала шийпонларида ва театрларда бўлиб ўтган ёрқин байрамнинг якунловчи таронаси 29 сентябрь куни Тошкентда янгради. Пойтахтдаги энг яхши залда — В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройида фестивалнинг тантанали ёпилиш маросими бўлиб ўтди. Москвадан, Ленинграддан, қардош иттифоқдош республикалардан таниқли қалам соҳиблари, чет эллик меҳмонлар, Ўзбекистон маданият арбоблари, шаҳар жамоатчилигининг вакиллари шу маросимда қатнашиш учун бу ерга келдилар.

Кечани СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ю. И. Суровцев очди. У ҳар бир қатнашчисининг ижоди учун, ёзувчиларнинг ҳаёт билан алоқаларини янада мустаҳкамлаш учун фестиваль катта аҳамиятга эга бўлганлигини қайд этди.

Лев Ошанин «Шарқ юлдузи» —Тошкент ҳақидаги ўз шеърини ўқиб берди.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Литературная газета»нинг бош редактори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Б. Чаковский ўз нутқида қуйидагиларни таъкидлади: Ўзбекистондаги бу йилги байрам — кўп миллатли совет адабиёти эришган муваффақиятларни кўрсатувчи яққол далил, доно ленинчи миллий сиёсат тантанасининг яна бир намойишидир. Фестиваль унинг қатнашчиларига прозаиклар, шоирлар, драматурглар ва адабиётшуносларга коммунистик жамият бунёдкорлари сафидаги ўз ўрнини янада аниқроқ белгилаб олишларига ёрдам берди, ёзувчилар учрашган серқуёш ўлка меҳнаткашларининг ғайратига-ғайрат қўшди.

Кечада қолмиқ халқ шоири Давид Кугультинов, вьетнамлик адиб Хиу Май, «Детская литература» журналининг бош редактори С. П. Алексеев, СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Г. А. Ахунов, грузин ёзувчиси Ушанги Рижинашвили, ўзбек шоири Эркин Воҳидов, ливанлик ёзувчи ва совет китобларининг таржимони Николо Тавиль, ўзбек шоираси Ҳалима Худойбердиева, москвалик шоира Людмила Шчипахина, Қорақалпоғистон Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Т. Қаипбергенов, Абхазия Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси М. Ласуриа, шоир Владимир Гордейчев, шоир Қайсин Қулиев, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари С. О. Азимов сўзга чиқдилар. Улар Ўзбекистондаги ҳозирги юбилей учрашуви маданият билан меҳнат иттифоқининг рамзи бўлиб қолганлиги ҳақида гапирдилар. Шу кунлар ичида бадиий сўз усталари КПСС XXVI съезди тарихий режаларини амалга ошираётган, СССР Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришга ўзларининг муносиб ҳиссасини қўшаётган республика меҳнаткашларининг муваффақиятлари билан яқиндан туриб ва чуқур танишиш учун ажойиб имкониятга эга бўлдилар. Улар ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлилари намояндалари билан ўтказган жуда кўп суҳбатларида бундан буёнги ижодий ишлари учун ғоят бой материал олдилар.

Шу билан бирга, деб таъкидлашди нотиқлар, ёзувчиларнинг илҳомбахш сўзлари республика меҳнаткашларини руҳлантирди, жонажон Ватан равнақи йўлида янгидан-янги муваффақиятларга даъват бўлиб янгради. Фестиваль қатнашчиларининг ҳар бир чиқиши қарсаклар билан кутиб олинди. Бу қарсакларда ёзувчи машаққатли меҳнатининг эътироф қилинганлиги акс эттирилди, мамлакатимизда бадиий асарлар нақадар юксак қадрланаётганлиги ўз ифодасини топди.

Барча совет кишилари сингари ёзувчилар ҳам ҳозир КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Озарбайжон ССРга Ленин ордени топширилишига бағишланиб Бокуда ўтказилган тантаналарда сўзлаган нутқидан олган чуқур таассурот остида яшаётганликлари кечада уқтириб ўтилди, Бу нутқда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, Совет ҳукуматининг халқаро сиёсат масалаларидаги қатъий позицияси, ядро урушининг олдини олишга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, ер юзида тинчликни ҳар томонлама мустаҳкамлашга қаратилган қатъий йўли яна бир бор тасдиқланди. Янги ёрқин асарлар яратишга интилаётган, коммунизмнинг юксак идеалларини, тинчлик ва халқлар ўртасида дўстлик ғояларини пропаганда қилаётган ёзувчилар инсониятнинг порлоқ келажаги учун мана шу курашга ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшмоқдалар. Совет муаллифлари асарларидаги ана шу олижаноб муддаолар бутун ер юзида кенг оммалашди.

Ҳозирги вақтда буюк мамлакатимиздаги миллатлар ва элатларнинг барча тилларида яратилаётган кўп миллатли совет адабиёти, дейишди сўзга чиққан нотиқлар, ҳаёт билан ва меҳнаткаш халқнинг орзу-умидлари билан маҳкам ва чамбарчас боғланганлиги туфайли ҳамиша кучли бўлиб келди. Шу билан бирга бу адабиёт коммунизм бунёдкори — Советлар мамлакатининг маънавий бой, ҳар томонлама камол топган кишисини тарбиялаш соҳасида партиянинг содиқ ёрдамчиси бўлиб, унинг онгида ленинчи ғояларнинг тантанасига чуқур ишонч туйғуларини қарор топтиради, ватанпарварларни, интернационалистларни тарбиялайди. КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш практикаси билан ижодий алоқалари тўғрисида»ги қарори ёзувчилардан совет турмуш тарзини, коммунистик аҳлоқ нормаларини пропаганда қилишга қаратилган ишларни кучайтиришни талаб қилмоқда.

Ўзбекистондаги адабиёт байрамида турли тилларда асарлар яратаётган, лекин ягона муддаолар билан бирлашган, улар олдига партия қўйган муштарак вазифаларни ҳал этиш билан боғлиқ бўлган ёзувчилар қатнашганлиги кечада таъкидлаб ўтилди. Бу йилги учрашув ҳам, «Совет шарқи халқлари адабиётларини ривожлантиришда улуғ рус адабиётининг тарихий роли» мавзуида фестиваль доирасида бўлиб ўтган давра мажлиси ҳам, «Совет кўп миллатли адабиёти замондошимизнинг маънавий дунёсида» мавзуидаги илмий-ижодий конференция ҳам ёзувчиларга ана шу муҳим вазифаларни ҳал этишга қаратилган куч-ғайратларни яхшироқ мувофиқлаштириш, бундан буёнги ишларнинг истиқболларини белгилаб олиш имконини берди. Фестиваль совет қардош халқлари адабиётларини бир-бирига яқинлаштириш ва бир-бирини бойитишдан иборат олижаноб ишга хизмат қилди.

Кечада совет кишиларининг тинч бунёдкорлик меҳнатини тараннум этувчи, жонажон Коммунистик партияни, ССР Иттифоқидаги барча миллатлар ва элатлар бузилмас бирлигини шарафловчи шеърлар янгради. Шу асарларнинг муаллифлари уларнинг кўпини давлатимизнинг шонли 60 йиллик юбилейига бағишладилар.

Кўп миллатли совет адабиёти фестивалининг қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Тантанали кечада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлари Е. А. Айтмуратов, И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, М. М. Мусахонов, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, А. А. Хўжаев, Н. М. Махмудова, Л. Н. Мелкумов, У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари Г. М. Орлов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раисининг ўринбосарлари Р. Х. Абдуллаева, К. А. Аҳмедов, В. К. Михайлов, Б. Р. Рахимов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ БИЛАН БИРГА, ХАЛҚ БИЛАН БИРГА

«Звезда Востока» —ана шу адабий-бадиий ва ижтимоий сиёсий журналнинг ҳар ой босилиб чиқадиган қарийб 150 минг нусхаси Ўзбекистон китобхонларига янги проза ва поэзия асарларини, очерклар ва мақолаларни —Совет Ўзбекистони ҳаётининг бадиий йилномасини яратаётган адибларнинг партиявий сўзини етказиб турибди. Мамлакатимизнинг турли томонларидаги китобхонлар ҳам уни билишади, кутишади ва ўқишади.

29 сентябрь куни Тошкентда бўлиб ўтган тантанали йиғилиш шонли санага — «Звезда Востока» журналининг биринчи сони босилиб чиққан куннинг 50 йиллигига бағишланди. Йиғилишни Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари С. О. Азимов очди.

Йиғилиш аҳли самимий кутиб олган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов тантанали йиғилишда нутқ сўзлади. Ш. Р. Рашидов журнал коллективини юбилей билан, ҳукуматнинг юксак мукофоти —Халқлар дўстлиги орденига сазовор бўлганлиги билан сидқидилдан муборакбод этди. Журнал совет адабиёти соҳасидаги хизматлари ва меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашдаги актив иштироки учун шу орден билан тақдирланди.

«Звезда Востока» журналининг ярим асрлик юбилейи халқларимиз дўстлиги ва қардошлигининг шонли байрамига —Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигига тайёргарлик кўрилаётган бир вақтга тўғри келганлигининг чуқур рамзий маъноси бор. Шу факт ҳам диққатга сазоворки, ушбу юбилей диёримизда кўп миллатли совет адабиётининг Бутуниттифоқ фестивали давом этаётган кунларда нишонланмоқда. Ана шу фестиваль халқларимизнинг қондошжондошлиги ва мустаҳкам қардошлигини, уларнинг бирлиги ва дўстлигини жуда ёрқин намойиш қилмоқда.

50 йиллик чўққидан «Звезда Вотока» босиб ўтган йўл яққол кўзга ташланади. Худди шу чўққидан журналнинг истиқболлари ва янги масъулиятли вазифалари равшанроқ кўринади. Ана шу истиқболлар ва масъулиятли вазифалар партия XXVI съездида, Леонид Ильич Брежнев тарихий анжуман минбарида туриб, ёзувчиларга қарата айтган сўзларда конкрет белгилаб берилган В. И. Ленин замонамизнинг тарихини ёзиш керак ва ёзганда ҳам шундай ёзиш керакки, бу нарса партиямиз, халқимизнинг амалий ишига ёрдам берсин, деган вазифани ўртага қўйган эди. Бу вазифа бугунги кунда ҳам аввалгидек актуал вазифа бўлиб қолмоқда. Бу айниқса ҳозир, партия билан халқ янги, мураккаблиги ва кўламлари жиҳатидан мислсиз катта вазифаларни ҳал этаётган бир пайтда муҳимдир. Республикамиз олдида турган ана шу вазифалар ва проблемалар ўртоқ Л. И. Брежневнинг республикага учинчи Ленин ордени топширилишига бағишлаб Тошкентда ўтказилган тантаналарда сўзлаган нутқида белгилаб берилди.

Ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишга меҳнаткашларни сафарбар қилиш адибларимиздан ҳар бирининг куч-ғайрати, меҳнати ва ижодий шижоатини ўн биринчи беш йиллик планини, СССРнинг Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажариш учун курашнинг энг асосий, энг муҳим соҳаларига йўналтириш —журналнинг, бутун матбуотнинг бурчидир, —деди Ш. Р. Рашидов.

Адиб воқеалар ичида, бунёдкорлик ишлари ва планлари жўш уриб турган жойларда бўлиши керак. КПСС Марказий Комитетининг «Адабий-бадиий журналларнинг коммунистик қурилиш практикаси билан ижодий алоқалари тўғрисида» яқинда қабул қилган қарори ҳам мана шунга йўллайди.

Роппа-роса ярим аср муқаддам, қардош республикалар журналларининг адабиёт осмонида янги юлдуз порлай бошлади. У мана шу бутун йиллар мобайнида ленинча ҳақиқат нурини, социал адолат ва миллий тенглик, инсонпарварлик ва социалистик оптимизм, халқлар бирлиги, қардошлиги ва дустлиги нурини сочиб келмоқда.

«Звезда Востока» журнали ҳамиша халқ билан бирга бўлиб, унинг юмушлари билан яшаб келмоқда, партия режаларини турмушга татбиқ этиш учун курашнинг ҳамиша олдинги маррасида туриб келмоқда.

«Звезда Востока» журналининг бош редактори, Ўзбекистон халқ ёзувчиси А. А. Удалов журналнинг ижодий фаолиятига юксак баҳо берганликлари учун Коммунистик партияга, Совет ҳукуматига астойдил миннатдорчилик изҳор этиб, ижодий коллектив бундан буён ҳам ўзининг бутун кучини коммунистик қурилиш ишига сарфлайверади, деб ваъда берди.

Тантанали йиғилишда қайд этиб ўтилганидек, журналда ўзбек ва рус, тожик ва арман, туркман ва озарбайжон авторлари ҳамда бошқа миллатлар авторларининг асарлари ёнма-ён эълон қилиб турилади. «Звезда Востока» ўзининг бутун фаолияти билан совет адабиёти интернационал бирлигини мустаҳкамлашга, унинг ҳаётга актив кириб боришига кўмаклашмоқда. Журнал авторлари меҳнат коллективлари билан доим мустаҳкамланиб бораётган алоқалардан, уларнинг муваффақиятлари ва ишларидан илҳом олмоқдалар.

Журнал саҳифалари хорижий Шарқ ва Африка мамлакатлари халқларининг миллий озодлик учун, империализм ва янги мустамлакачиликка қарши ўз фарзандларининг порлоқ келажаги учун олиб бораётган қаҳрамонона курашини акс эттириб келмоқда. Шу мамлакатлар адибларининг насрий ва шеърий асарлари журнал саҳифаларидан ҳамиша фахрли ўрин олиб турибди.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари Ю. И. Суровцев юбилярга бутун кўп миллатли совет адабиётининг равнақи йўлида янги-янги ижодий муваффақиятлар тилаб билдирган истакларини топширди. «Звезда Востока», деб таъкидлади у, бутун Ўзбекистон адабиётининг кўзгусидир. Журнал рус тилида чиқиб (Ватанимизнинг барча халқлари рус тилини миллатлараро муомала тил қилиб якдиллик билан танлаб олишган) Ўзбекистон ёзувчилари жами отрядининг бадиий сўзини мамлакат кенг китобхонлари оммасига етказмоқда. Бу эса коллективга алоҳида масъулият юклайди.

«Звезда Востока» —бу номнинг рамзий маъноси бор, —деди юбилярга мурожаат қилиб СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Литературная газета»нинг бош редактори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Б. Чаковский. Бу ном абадий порлаб турадиган тушунча тимсоли, меҳнаткашлар интернационализми, совет адабиёти интернационализми рамзидир. Журнал саҳифаларида турли халқлар ёзувчиларининг, китобхонларнинг қалбларига йўл топишда редакция ёрдам берган ёзувчиларнинг асарлари босилиб турибди. Журнал шоирлар ва прозаикларга ижодий изланишларда ёрдам берди, ана шу шоирлар ва прозаикларнинг кўпгина асарлари совет адабиётининг олтин фондидан жой олди.

Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Жўраева китобхонлар номидан журнални Ватаннинг юксак мукофоти билан табриклади.

Қозоғистон Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари К. Муҳаммаджонов ўз нутқида мамлакатимиз халқлари ва адабиётларининг дўстлиги тўғрисида гапирди.

СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг секретари, «Знамя» журналининг Бош редактори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. М. Кожевников москвалик қаламкаш ҳамкасбларидан юбилярга табриклар топширди. Ўзбекистонда рус тилида чиқадиган журналнинг юбилейи қардош республикаларнинг вакиллари совет адабиёти катта байрамида қатнашиш учун бу ерга келган кунларда байрам қилинаётганлиги —адабиётларимиз дўстлигининг, халқларимиз қардошлигининг ёрқин ифодасидир, деди у. Биз, байрам қатнашчилари ҳам шунга хурсандмизки, «Звезда Востока» журнали ўзининг бутун ярим асрлик даври мобайнида мамлакатда рўй берган воқеаларнинг шунчаки шоҳиди бўлмай, балки ана шу воқеаларнинг иштирокчиси ҳам бўлиб келди. Журнал ҳаётга актив кириб бормоқда, одамлар янги, коммунистик жамият бинокори бўлган кишига хос фазилатларни кўраётган қаҳрамон образини гавдалантирмоқда.

Журнал номига Москвадан, қардош иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларидан келган табрикномалар ўқиб эшиттирилди.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев 29 сентябрь куни Кремлда Лаос Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Лаос Халқ Демократик Республикаси Министрлар Советининг Раиси К. Фомвихан билан учрашди. К. Фомвихан Совет Иттифоқида дам олмоқда.

Иккала мамлакат ва партияларнинг раҳбарлари партия съездларининг қарорлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида, ҳозирги пайтда КПСС билан ЛХРП, Совет Иттифоқи билан Лаос меҳнаткашлари ҳал этаётган энг муҳим сиёсий, халқ хўжалик ва идеологик вазифалар ҳақида бир-бирларига ахборот бердилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев Совет Иттифоқи меҳнаткашлари ўн биринчи беш йиллик топшириқларини қандай бажараётганликларига, экономикага, СССРнинг Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришга тааллуқли масалаларга тўхталиб ўтди. Ўртоқ К. Фомвихан Лаоснинг биринчи беш йиллиги қандай бажарилаётганлиги ҳақида, экономикани барқарор қилиш, Лаос халқининг моддий ва маданий турмуш даражасини босқичма-босқич ошириб бориш тадбирлари тўғрисида сўзлаб берди.

Совет—Лаос муносабатларини ҳар томонлама ривожлантириш масалаларини муҳокама қилиш чоғида иккала мамлакат иқтисодий ҳамкорлиги самарадорлигини ошириш, Лаоснинг ресурсларидан тобора оқилона фойдаланиш муҳимлиги таъкидланди. Ўртоқ Л. И. Брежнев совет кишилари ЛХРП III съезди ўртага қўйган катта вазифаларни ҳал этишда қардош Лаос халқига бундан буён ҳам кўмаклашаверадилар, деб ишонч билдирди.

Халқаро масалалар юзасидан фикрлашиб олиш давомида Л. И. Брежнев билан К. Фомвихан ўртоқлар қатъий ишонч билдириб айтдиларки, агрессив — империалистик кучларнинг, биринчи навбатда АҚШ маъмуриятининг хатти-ҳаракатлари сабабли дунёда юз берган ҳозирги ташвишли вазиятда қасддан ва жўрттага вужудга келтирилган кескинликни тўхтатиш ва камайтириш, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш зарур ҳамда мумкиндир. Уруш хавфини камайтирадиган, ишонч тадбирларини кенгайтирадиган ҳаракатлар, ядро қуролларини кўпайтирмаслик айниқса муҳимдир. Лаос раҳбарлари СССРнинг қуролсизланиш соҳасидаги чинакам конструктив сиёсатини ва хусусан Совет Иттифоқи ўз зиммасига ядро қуролини биринчи ишлатмаслик тўғрисида мажбурият қабул қилиб кўрсатган дадил ташаббусини табриклайдилар ҳамда ядро қуролига эга бўлган бошқа давлатлар ана шу олижаноб намунадан ибрат оладилар, деб умид билдирадилар.

Ҳар иккала томон Яқин Шарқда вазиятнинг кенг кўламда ва ишончли тарзда тинч бартараф этилишини таъминлаш вазифаси ҳозир кечиктириб бўлмайдиган вазифа бўлиб қолганлиги тўғрисидаги фикрга қўшилади ва Исроилнинг Ливанда АҚШнинг амалдаги мадади билан қилган агрессияси ҳамда ваҳшийликларини ғазаб билан қоралайди. Лаос ҳукумати мазкур районидаги адолатли ва мустаҳкам тинчлик асосланиши лозим бўлган принциплар тўғрисида Совет Иттифоқининг фикр-мулоҳазаларига батамом ва тўлатўкис қўшилади.

Совет Иттифоқи Лаоснинг Жануби-Шарқий Осиёда вазиятни соғломлаштириш борасидаги куч-ғайратларини, ЛХДР, ВСР ва КХР ташқи ишлар министрларининг Хошиминда ўтказилган кенгашида олға сурилган таклифларни юксак қадрлайди ва қўллаб-қувватлайди. Бу жумладан, Жануби-Шарқий Осиёдаги аҳволга доир масалаларни муҳокама қилиш учун Ҳинди-Хитой, Асеан мамлакатлари, Совет Иттифоқи, Хитой, АҚШ, Франция ва Буюк Британия, шунингдек Ҳиндистон ва Бирма иштирокида халқаро конференцияни чақириш тўғрисидаги таклифга тааллуқлидир.

Учрашув қардошларча самимий вазиятда ўтди. Учрашувда КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров ва ЛХДР Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси Инпонг Суринпхуми иштирок этдилар. (ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР ЁЗУВЧИЛАР СОЮЗИНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбек совет адабиётини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган ва Совет бадиий адабиёти ютуқларини пропаганда қилишда, республика меҳнаткашларини интернационал ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашда муҳим роль ўйнаган кўп миллатли совет адабиёти Бутуниттифоқ фестивалини Ўзбекистонда муваффақиятли ўтказганлиги учун СССР Ёзувчилар союзи Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри.
1982 йил 29 сентябрь .

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 29 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	4,52	68,56	4,08	63,01
Хоразм	2,25	59,70	3,42	36,25
Бухоро	2,05	58,39	1,09	12,94
ҚҚАССР	2,77	51,53	2,81	31,33
Сурхондарё	2,16	48,68	1,62	29,13
Навоий	2,35	45,77	2,08	19,69
Наманган	2,20	41,25	1,76	19,41
Андижон	2,19	39,90	1,81	10,59
Сирдарё	4,33	39,02	5,08	43,70
Фарғона	2,01	38,47	0,97	10,12
Қашқадарё	2,17	37,81	1,65	18,54
Самарқанд	1,95	36,49	1,27	17,41
Жиззах	3,48	36,04	4,17	37,92
Республика бўйича	2,59	45,72	2,42	27,05
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Наманган	3,82	52,68	1,66	4,53
Навоий	3.01	51.83	1.50	1,50
Сурхондарё	2.96	50.93	2,89	34,60
Қашқадарё	2.49	50,28	2,26	7.30
Бухоро	2.24	50,05	—	—
Республика бўйича	2,79	43,53	2,48	22,66

ХАЛҚ КОНТРОЛИ АМАЛДА

ЭЛ БОЙЛИГИНИ ҚАДРЛАЙМИЗ

Балиқчи район халқ назоратчилари КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари ҳамда Озиқ-овқат программасида ўртага қўйилган вазифаларни муваффақиятли амалга оширишда партия ташкилотларига яқиндан кўмаклашмоқдалар. Улар исрофгарчиликка қарши кураш, ресурсларни,ёнилғини тежаб-тергаб ишлатишни пухта назорат остига олмоқдалар. Район халқ контроли комитети раиси А. САИДОВ мухбиримиз С. РЎЗИМАТОВга ана шулар ҳақида гапириб берди.

КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумда қилган сермазмун докладида халқ хўжалигининг барча тармоқларида маҳсулот сифати учун курашни авж олдириш, ёнилғи-мойлаш материалларидан тежаб-тергаб фойдаланиш, исрофгарчиликка йўл қўймаслик, шу асосда эл-юрт бойлигини авайлаб-асраш асосий вазифа қилиб қўйилган. Район халқ назоратчилари партия кўрсатмаларини бажара бориб, социалистик экономикани бошқаришнинг асосий омили — ҳамма соҳада сифат ва самарадорликка эришиш учун курашни авж олдирмоқдалар. 65 та цех, 202 та группа, 60 та пост ва уларга уюшган 2646 халқ назоратчиси бу борада жонбозлик кўрсатмоқда. Шу кунгача турли тармоқларда 28 та оммавий рейд ўтказилган бўлса, улардан бештаси ишлаб чиқаришда сифат ва самарадорликни таъминлаш, нобудгарчиликка қарши курашга қаратилди.

«Социализм» колхози халқ контроли группаси сифат ва самарадорлик учун курашни иқтисод режимига амал қилиш билан қўшиб олиб боряпти. Яқинда трактор паркида ўтказилган текширишда эҳтиёт қисмлардан ноўрин фойдаланилаётганлиги, боғ ва узумзорларда ўтказилган рейдда эса, мевалар исроф қилинаётганлиги аён бўлди. Текшириш якунлари группа йиғилишида атрофлича муҳокама қилиниб, жавобгар шахсларга маъмурий чора кўрилди. Айни кунларда сут-товар фермасида, марказий устахона, машина-тарктор паркида, боғ ва токзорларда сифат постлари муваффақиятли ишлаб турибди. Уларга уюшган халқ депутатлари «Комсомол прожектори» штабининг аъзолари маҳсулот тайёрлаш ва уни истеъмолчиларга етказиш жараёнини синчковлик билан назорат қилиб турибдилар.

Сифат ва тежамкорликка эришиш учун курашда кенг жамоатчиликка таяниб иш кўрмоқдамиз. Бу назоратнинг таъсирчанлигини ошириш, ошкоралигини, оммавийлигини таъминлаш имкониятини бермоқда. Район халқ контроли комитети ҳузурида жамоатчилик асосида ишлайдиган еттита бўлим ишлаб турибди. Уларнинг 102 штатсиз инспекторлари бор. Эл-юрт бойлигини қадрлашда халқ назоратчилари фидойилик кўрсатмоқдалар. «СССР халқ контроли аълочиси» нишондори, М. Горький номли совхоз халқ контроли группасининг раиси А. Расулов, агроном Н. Маҳмудов, зоотехник У. Аҳмедов, инженер У. Раҳимовлар камчиликларга муросасизлиги, принципиаллиги, доимо давлат манфаатини кўзлаб иш тутиши билан эл олқишини олаётганлардан. Н. Маҳмудов раҳбарлигидаги жамоатчилик асосида ишлайдиган сектор асосан қишлоқ хўжалик соҳасида фаолият юритади. Халқ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилаётган 11 нафар жонкуяр активига эга. Сектор ташаббуси билан нобудгарчиликка қарши кураш бўйича шу кунгача 5 та оммавий рейд ўтказилди. Охунбобоев номли, Куйбишев номли колхозларда бўлиб ўтган рейдлар катта самара берди. Назоратчилар боғ ва токзорларда мева маҳсулотларини териш, ташиш ва сақлашда нобудгарчиликка йўл қўйилаётганлигини аниқладилар. Ҳосил терилаётганда ҳар бир туп дарахтдан 12 килограммдан олма йўқотилаётганлиги маълум бўлди. Текширишдан мақсад нуқсонларни аниқлаш, камчиликка йўл қўйган шахсларни жазолашдангина иборат эмас, балки ишни йўлга қўйишда хўжалик раҳбарларига кўмаклашишдан ҳам иборат. Шу боисдан доҳий В. И. Ленин назоратда текшириш, чора кўришдан кўра, амалий ёрдам беришнинг катта аҳамиятга эга эканлигини алоҳида уқтирган эди. Т. Исҳоқов, А. Йўлбарсов, А. Абилов сингари назоратчилар кўмаги билан боғ ва токзорлардаги хирмонларни кенгайтириш, маҳсулот ташийдиган транспорт воситаларини жиҳозлаш, тара хўжалигини йўлга қўйиш ташкил этилди. Натижада хўжасизлик кўринишларига чек қўйилди. Мазкур хўжаликларда тўкилган меваларни териб олиш, улардан қоқи тайёрлаш йўлга қўйилди. Амалга оширилаётган тадбирлар ўз самарасини берди. Давлатга топшириладиган мева маҳсулотларининг салмоғи ошди, яъни қабул пунктларига ҳар куни қўшимча 1,5 тонна олма, 1,2 тонна шафтоли топшириладиган бўлди.

Озиқ-овқат программасини амалга оширишнинг зарур шартларидан бири — чорвачиликни ривожлантириш ҳақида ғамхўрлик қилиш районимиз назоратчиларининг иш практикасидан мустаҳкам ўрин олган. Бу борада район халқ контроли комитети ҳузуридаги жамоатчилик асосида ишлаётган чорвачилик штатсиз бўлимининг иши диққатга сазовордир. Унга қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси зоотехниги У. Аҳмедов етакчилик қилиб келмоқда. Бўлим назорат ишларини бир мақсадга қаратилган конкрет план асосида олиб бормоқда. Режали иш бузилмас, дейди халқимиз. Жамоатчилар сут-товар фермаларида, озуқа цехларида, молхоналарда, бўрдоқичилик базаларида планли текширишлар ўтказиб, маҳсулот етиштириш ва унинг сифатини яхшилаш, чорва бош сони планларининг бажарилиши, ем-хашакдан фойдаланиш аҳволини мунтазам тафтишдан ўтказиб турибдилар. Ветеринар-врач Л. Шокиров, экономист В. Абдуллаев, инженер А. Шариповлар энг яхши назоратчилар ҳисобланишади. «Правда» колхозида ўтказилган текшириш хўжалик раҳбарлари учун катта сабоқ бўлди. Тафтишда сут-товар фермасининг санитария аҳволи қониқарсизлиги, ем-хашак исроф қилинаётганлиги, озуқа цехи бир маромда ишламаётганлиги, чорвадорлар ўртасида меҳнат интизоми бўшаштириб юборилганлиги аён бўлди. Қаердаки ўзаро талабчанлик план интизоми бўшаштириб юборилса, ўша ерда суръат ва сифатга путур етади. Ана шу нуқсонлар туфайли хўжаликда ўтган кварталда 3668 килограмм сортсиз сут сотилди, бундан колхоз 166 сўм зарар кўрди.

«Ўзбекистон» колхозида назоратчилар чорва фермасида кадрлар қўнимсизлиги авж олганлиги, социалистик мусобақа ғолиблари моддий ва маънавий рағбатлантирилмаётганлигининг гувоҳи бўлдилар. Моллар тиззасигача лойга ботиб ётар, озуқа цехи ишламас, «Ҳурмат тахта»си номигагина ташкил қилинган эди. Бу нуқсонлар ўтган кварталда 3781 килограмм сортсиз сут сотилишига, оқибатда 152 сўм зарар кўрилишига сабаб бўлди. Текшириш якунлари халқ контроли группаси, партия ташкилотининг қўшма йиғилишида чуқур таҳлил қилиниб, камчиликларни бартараф қилиш юзасидан тадбирлар белгиланди. Ферма мудирларидан У. Ғаффоров, А. Қосимовларга бир ойлик иш ҳақи миқдорида жарима солинди.

Эл мулки посбонларининг юрт бойлигини авайлаб-асраш борасидаги ташкилотчилик ишлари ҳар икки хўжаликка катта иқтисодий фойда келтирди. Биргина «Правда» колхозида тўққиз ой мобайнида давлатга сотилган сутнинг 85 проценти биринчи сортни ташкил қилди. Қорамолларнинг 98 проценти юқори семизликда гўштга сотилди.

Назоратчиларимиз хўжасизлик кўринишларига, исрофгарчиликка қарши изчил кураш олиб бормоқдалар. Бинобарин, СССРнинг Озиқ-овқат программасида **иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун, маҳсулот таннархини арзонлаштириш, хўжасизлик ва исрофгарчилик фактларига барҳам бериш учун сабот билан курашни авж олдириш лозимлиги** алоҳида уқтирилган. Назоратчиларимиздан Ғуломжон Эрматов Киров номли колхозда транспорт учун ажратилган дизель ёнилғисидан айрим шахслар ўз манфаатлари учун фойдаланаётганлигини аниқлади. Унинг бевосита ташаббуси билан ўтказилган текширишда хўжаликда 197 тонна дизель ёнилғиси ортиқча сарфланганлиги, бундан хўжалик 12 минг сўм зарар кўрганлиги очиб ташланди. Комитетда хўжасизлик кўринишларига йўл қўйгани учун правление раиси Ш. Тоштемиров фаолиятига принципиал баҳо берилди. Унга 240 сўм начёт қилиниб, бу маблағ колхоз кассасига кирим қилинди. Текширишнинг таъсирчанлигини шундан ҳам билиш мумкинки, эндиликда колхозда ҳар бир литр ёнилғи сарфланиши устидан назорат кучайтирилди. Заправка пунктида қўшимча назорат пости тузилди. Пост аъзолари хонадонма-хонадон юриб, 2 тонна дизель ёнилғисини колхоз балансига қайтардилар.

Район партия комитети халқ назоратчиларининг иш сифатини яхшилаш, тежамкорликка эришиш, нобудгарчиликка қарши кураш ва бошқа соҳалардаги ташаббус, тадбирларини қўллаб-қувватламоқда. Шу йил август ойида район назоратчилари қишловга тайёргарликни кучайтириш юзасидан ташаббус билан чиқдилар. Назоратчиларнинг бу ҳаракати район партия комитети бюроси мажлисида маъқулланиб, барча бошланғич партия ташкилотларига, эл мулкининг посбонларига яқиндан кўмаклашиш топширилди. Шу тариқа назоратчиларнинг чорва биноларини қишловга тайёрлаш, мустаҳкам озуқа базаси яратишга қаратилган юриши бошланди. Киров номли колхозда ўтказилган оммавий рейдда 66 тонна беда пичани ошириб ёзилиб, план-топшириқни бажаришда кўзбўямачиликка йўл қўйилганлиги аниқланди. Шунингдек, табиий ўт ғарамларга етарли даражада қуритилмасдан босилаётганлиги, бу озуқанинг сифатини бузилишига олиб келаётганлиги кўрсатиб ўтилди. Ана шу нуқсонлар учун колхознинг чорвачилик бўйича раис ўринбосари Н. Мамадалиевга ҳайфсан эълон қилинди.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг пахта сифатини ошириш тўғрисидаги йўл-йўриқларини биз назоратчилар ўзимизнинг жанговар иш программамиз қилиб олганмиз. Районимизнинг бу йилги 62 минг тонналик «оқ олтин» хирмони юқори сортлардан бунёд бўлиши учун назоратчиларимиз астойдил кураш олиб бормоқдалар. Йиғим-теримнинг дастлабки кунлариданоқ тола сифатини яхшилаш, нобудгарчиликка қарши кураш юзасидан махсус тадбирлар ишлаб чиқиб, уни изчил амалга оширяпмиз. Шу кечаю-кундузда хўжаликларда 42 та муваққат сифат постлари ишлаб турибди. Уларга 136 халқ назоратчиси бириктиб қўйилган. Бу постлар йиғим-терим транспорт отрядларида, кўча ва йўлларда, марказий хирмонларда навбатчилик қилиб, пахта сифатини бузмай, нес-нобуд қилмай, давлатга топширилишини сергаклик билан назорат қилиб турибдилар.

Назоратчиларимиз халқ хўжалигининг ҳамма жабҳаларида сифат ва самарадорликка эришиш учун курашни кучайтира бориб, эл-юрт бойлигини авайлаб-асраш борасида бундан буён ҳам куч-ғайратларини аямайдилар.

ЧОРВАГА ҲАМ ПАХТАДЕК ЭЪТИБОР

ҚИШЛОВГА ШАЙЛАНЯПМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини ўзларининг жанговар иш программаси деб билган колхозимиз чорвадорлари маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, моллар туёқ сонини ошириш борасида астойдил меҳнат қилмоқдалар. Хўжалигимизда зарбдор тармоқ бўлган чорвачиликни ривожлантириш учун барча резерв ва имкониятлар ишга солинмоқда.

Азамат чорвадорларимиз ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида 180 тонна гўшт, 780 тонна сут, 370 минг дона тухум, 40 центнер жун, 160 дона қоракўл тери етиштириш ва унинг асосий қисмини давлатга топшириш мажбуриятини олганлар. Улар юксак аҳдларини устидан чиқиш учун бир ғайратга ўн ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Айни пайтда колхозимизда 1024 бош қорамол, шу жумладан, 240 бош соғин сигир, 2126 бош қўй-эчки, 15826 бош парранда, 50 бош от зооветеринария қоидалари асосида парвариш қилинмоқда.

Гўшт етиштиришни кўпайтиришда коммунист Мамаш Бердиев мудирлик қилаётган бўрдоқичилик фермаси коллективининг муносиб улуши бор. Бу ерда шу кунгача 110 тонна ўрнига 114,2 тонна семиз бўрдоқи гўшти давлатга топширилиб, бу соҳадаги йиллик план ошириб бажарилди. Давлатга топширилган ҳар бош қорамолнинг ўртача тирик вазни 420 — 440 килограммни ташкил этди.

Хўжаликда ҳозиргача давлатга 395 тонна сут топширилиб, ўн ойлик план муваффақиятли адо этилди. Бунда Самад Орзиқулов мудирлик қилаётган ферма коллективининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Фермада шу кунгача ҳар бир соғин сигирдан 2820 килограммдан сут соғиб олинди. Бу 1981 йилнинг шу даврига нисбатан ҳар бир соғин сигир ҳисобига 250 килограммдан кўпдир.

Фермада 640 тонна ёки ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 67,7 тонна кўп сут етиштирилди. Роҳатой Аҳмедова, Ойдин Худоёрова, Марзия Раҳматуллаева, Холбиби Аҳмедова каби пешқадам сигир соғувчилар ҳар бир соғин сигирдан 2800—3000 килограммдан сут соғиб олишга эришдилар. Улар бу кўрсаткични йил охиригача 4800—5000 килограммга етказиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ферманинг Искандар Номозов, Ибод Хуррамов, Раҳматулла Шарипов, Мейлиқул Маркаев каби молбоқарлари сигирларни белгиланган рацион асосида боқмоқдалар.

Паррандабоқарлари м и з ҳам яхши натижаларга эришмоқдалар. Давлатга 220 минг дона ўрнига 245 минг дона тухум топширилиб, йиллик план муддатидан олдин ошириб ўринлатилди. Бунда Тошпўлат Эгамбердиев мудирлик қилаётган паррандачилик фермаси коллективининг қўшган ҳиссаси катта бўлди. Фермада ҳар бир товуқдан 150 тадан тухум олинди.

Мустаҳкам озуқа базаси яратмасдан туриб чорвачиликни ривожлантириб бўлмайди. Буни қалбдан чуқур ҳис этган чорвадорларимиз ем-хашак тўплашни тобора кучайтирмоқдалар. Улар бир йилда икки йилга етадиган миқдорда озуқа жамғаришга аҳд қилганлар. Ҳозиргача 4100 тонна ўрнига 7500 тонна дағал хашак тўпланиб, бу соҳадаги план 182 процентга бажарилди. Шу жумладан хандақларга 6000 тонна сенаж бостирилди. 360 тонна кўк беда, 520 тонна сомон, 132 тонна беда уни тайёрланди. 6000 тонна силос бостирилди.

Айни пайтда беданинг бешинчи ўримини уюшқоқлик билан олиб боряпмиз. Бу ишда 2 та «Кир-1,5» маркали ўт ўриш агрегати, 8 та тележка ва етарли ишчи кучи ажратилган. Боқи Холбоев, Даврон Абдиев, Қўчқор Турдиев, Абдиназар Қурбонов, Ҳайит Ражабов каби механизаторлар жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

Хўжалигимиз чорвадорлари ишни КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1982 йилда ҳосилни йиғиштириб олишни ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашни ҳамда 1982—1983 йил даврида чорва қишловини муваффақиятли ўтказишни таъминлашга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарори асосида ташкил этиб, қишловга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Мавжуд молхона, бузоқхона, қўйхона ва паррандахоналар ремонт қилинмоқда.

Хўжалигимизда чорвадорларнинг унумли меҳнат қилишлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Фермаларда дам олиш хоналари бўлиб, радио, телевизор билан таъминланган. Газета ва журналларнинг янги сонлари вақти-вақтида келтириб турилибди. Социалистик мусобақа ютуқлар гарови бўлмоқда. Фермалар, сигир соғувчилар, молбоқарлар, паррандабоқарлар ўртасида ўзаро социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Мусобақа натижалари вақти-вақтида якунланиб, ғолиблар рағбатлантириб борилмоқда. Бу яхши самара бермоқда.

Колхозимиз чорвадорлари СССРнинг Озиқ-овқат программаси бажарилишига ўзларининг ҳиссаларини қўшиш учун тадбиркорлик билан иш тутиб, барча куч ва имкониятларни ишга солмоқдалар.

Н. УМАРОВ,
Қашқадарё область Китоб районидаги Карл Маркс номли колхоз бош зоотехниги.

Республикамиз чорвадорлари ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида фермалар маҳсулдорлигини ошириш учун барча резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Пешқадам хўжаликларда қишлов учун мўл озуқа запаси жамғарилиб, бу муҳим синовга ҳар жиҳатдан пухта тараддуд кўриляпти. Пойтахт область Бекобод районидаги Навоий номли колхоз фермаси ҳам ана шундай илғор коллективлардан бири саналади. Бу ерда илғорлар тажрибаси пухта ўрганилиб, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш йилдан-йилга кўпаймоқда. Холмурод Ғойипов 22 йилдан буён ана шу фермада молбоқарлик қилиб келади. Бу тажрибали чорвадор айни кунларда ҳам мусобақанинг олдинги марраларида бормоқда.

Штатсиз фотомухбиримиз М. Қорабеков объективга туширган ушбу суратда моҳир чорвадор Холмурод Ғойиповни кўриб турибсиз.

ЗАВОД ҚОШИДА ФЕРМА

Бухоро ёғ-экстракция заводининг коллективи ибратли ишларни амалга оширмоқда. Икки йилдирки, завод қошида ташкил топган чорвачилик фермаси ва сабзавотчилик участкаси кони фойда бўлаётир. Заводнинг бу ёрдамчи хўжалигида 150 бош қорамол, 600 бош қўй яхши парвариш қилиниб, улардан мўл-кўл маҳсулот олинмоқда. Бир гектарлик парник хўжалигида эса 50 туп лимон дарахти ва бошқа цитрус[illegible]да сабзавот экинлари барқ уриб ўсмоқда, мўл ҳосил бермоқда. Шу йилнинг ўтган даври ичида ёрдамчи хўжалик 27 тонна сут, 80 дона қоракўл тери, 310 килограмм жун ва бошқа маҳсулотлар етиштирди.

Эндиликда завод ишчи-хизматчилари ва уларнинг оилалари арзон нархларда гўшт, сут, сабзавот, полиз ва бошқа маҳсулотлар билан таъмин бўлмоқдалар. Завод қошидаги боғча-ясли, ошхона ва дўконлар шу асосда иш юритмоқда.

Завод ёрдамчи хўжалигининг келажаги янада порлоқ. Келгусида бу ердаги чорвачилик молларининг туёқ сони икки бараварга ошади. Теплица хўжалиги янада кенгаяди. Натижада ёрдамчи хўжаликдан олинадиган маҳсулотлар нафақат ўзларига, балки давлатга сотиш учун ҳам етиб ортади.

Ж. ТУРДИЕВ,
С. РОЗИҚОВ.

Дунё овози
чет эл хабарлари

КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШНИ АРДОҚЛАЙЛИК, РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК ВА ЧУҚУРЛАШТИРАЙЛИК

Совет раҳбарининг кескинликни юмшатишни ардоқлаш, ривожлантириш ва чуқурлаштириш тўғрисидаги даъватини жаҳондаги барча тинчликсевар мамлакатлар, реалистик фикрловчи арбоблар қўллаб-қувватламоқдалар. Чет эл матбуотида ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокудаги тантаналарда сўзлаган нутқини шарҳлаб эълон қилинган кўпдан-кўп фикр ва мулоҳазаларнинг асосий мазмуни мана шундан иборат.

Л. И. Брежнев Европада кескинликни юмшатишга яна даъват этди. — деб ёзади ГДРдаги **«Нойес дойчланд»** газетаси. Шундай қилиш европаликларга унинг самараларидан янада муваффақиятлироқ баҳраманд бўлиш, бутун қитъа учун муштарак бўлган кўпгина проблемаларни биргаликдаги куч-ғайратлар билан ҳал этиш имконини берган бўлур эди. Шу йўлдан муттасил олға бориш — авлодимизнинг келажак авлодлар олдидаги бурчидир.

«Л. И. Брежнев қўшилмаслик ҳаракатининг фаолиятини ижобий баҳолади», — деб уқтиради Кубадаги **«Гранма»** газетаси. Совет раҳбари қўшилмаслик ҳаракатини халқаро вазиятни соғломлаштириш фойдасига иш кўраётган муҳим омил, деб таърифлади.

Кейинги йилларда СССР билан Ҳиндистон ўртасида вужудга келган дўстлик муносабатлари замон синовидан ўтган ишонч ва ҳамжиҳатлик принципларига асосланган, деб ёзади Ҳиндистоннинг **«Нэшнл Геральд»** газетаси Л. И. Брежнев нутқини шарҳлаб. Бу муносабатлар иккала мамлакат ҳукуматлари ва халқларининг тинчлик ҳамда ҳамкорлик ишига баббаравар содиқлигига асосланади.

Совет Иттифоқи —Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари ҳамда халқларининг тинч ҳамкорлиги, бирлиги ва жипслигини мустаҳкамлаш актив тарафдоридир, деб таъкидлайди Суриядаги **«Тишрин»** газетаси. СССР ривожланаётган мамлакатларнинг Араб мамлакатлари уюшмаси ва Африка бирлиги ташкилоти сингари ташкилотлари обрў-эътибори мустаҳкамланиши, уларнинг фаолият самарадорлиги ошиши тарафдоридир. Яқин Шарқдаги ҳозирги фожиали воқеалар янги мустамлакачилик сиёсатини ўтказаётган империализм озодликка эришган мамлакатлар бирлигининг ашаддий душмани эканлиги тўғрисида совет раҳбари айтган сўзлар ҳақлигини жуда очиқ-равшан кўрсатиб турибди.

Европада Мадрид учрашувини муваффақиятли тугаллаш ва қуролсизланишга бағишланган Европа конференциясига йўл очиш, кескинликни юмшатишни мустаҳкамлаш соҳасидаги энг ўринли қадам бўлиши мумкинлигини Л. И. Брежнев уқтириб ўтди, деб ёзади Данияда чиқадиган **«Информашон»** газетаси.

Совет раҳбари дунёдаги аҳволни таҳлил этиб берганлиги халқаро жамоатчиликнинг инсоният тақдири учун ташвиш чекаётганини акс эттиради, деб ёзади Кипрда чиқадиган **«Харавги»** газетаси. Халқлар ўртасида душманлик эмас, балки ҳамкорлик бўлиши зарур, бедодлик эмас, халқаро ҳуқуқни ва ҳар бир мамлакатнинг суверенитетини ҳурмат қилиш лозим. Инсониятни ядровий фалокатга яқинлаштирувчи қуролланиш пойгаси эмас, балки қурол-яроғларни қисқартириш ва хавфсизликни мустаҳкамлаш зарур. (ТАСС).

СОВЕТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ЕТИБ КЕЛДИ

ЖЕНЕВА. Европадаги ядро қуролларини чеклаш тўғрисидаги Совет—Америка музокараларида қатнашувчи СССР делегацияси Женевага етиб келди. Делегация бошлиғи Ю. А. Квицинский бу ерга келгач, қуйидаги баёнотни берди:

СССР делегацияси Европадаги ядро қуролларини чеклаш тўғрисида 30 сентябрда яна бошланадиган Совет—Америка музокараларини давом эттириш учун Женевага келди.

Муҳокама этилаётган проблема хусусидаги Совет Иттифоқининг позицияси Европадаги ядро қуролларини узоқ муддатли барқарор асосда тубдан қисқартириш ва чеклаш тўғрисидаги аҳднома учун яхши негиз бўла олади. Совет томонининг истаги ҳам, конкрет ишлари ҳам Европа қитъасида ядро қуролининг тобора кўп вайронгарчилик келтирувчи турлари узлуксиз кўпайтирила беришини тўхтатиш, ядровий фалокатга йўл қўймаслик имконини беради. Буни СССР музокараларда ҳам, унинг доирасидан ташқарида ҳам яққол намойиш этмоқда.

Бундан буёнги иш АҚШга боғлиқ. Америка томони, ниҳоят ядровий қарама-қаршилик даражасини пасайтириш вазифасига, тенглик ва баббаравар хавфсизлик принципига мос бўлиб тушадиган аҳдномани ишлаб чиқишга ўз ҳиссасини қўшиши керак.

ПХР министрлар советида

ВАРШАВА. В. Ярузельский раислигида Варшавада ПХР Министрлар Советининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда мамлакатдаги пулнинг қадрсизланишига қарши курашга доир қўшимча тадбирлар муҳокама қилинди. Меҳнат унумдорлигини ўстиришни, иш билан таъминлашни оқилона йўлга қўйишни, энергия, материал ва хом ашёни тежашни, шунингдек меҳнат шароитларини яхшилашни рағбатлантирувчи механизмларни вужудга келтириш зарурлиги таъкидланди. Мажлисда нарх-навони тартибга солиш зарурлигига эътибор қаратилди. (ТАСС).

ТАҚИҚҚА ҚАРАМАЙ

БОНН. «Аэг-Канис» концерни вакилининг Франкфурт-Майнда маълум қилишича Ғарбий Германиянинг шу концерни Сибирь—Ғарбий Европа газопроводи қурилишига аталган турбиналарни Совет Иттифоқига етказиб беришга киришди.

Шундай қилиб, Франция, Буюк Британия ва Италиянинг саноат фирмаларидан кейин «Аэг-Канис» концерни ҳам газ қувури қурилишида Америка маъмурияти эълон қилган «тақиқ»қа қарамай СССР ва улар қурол-яроғларни кўпайтираётганлиги бир қанча халқаро можароларга олиб келганлигини уқтириб ўтди.

ГДР ташқи ишлар министри БМТни қуролланиш пойгасига, аввало ядровий қуролланиш пойгасига чек қўйиш, қуролсизланиш, дунёдаги барча мамлакатлар ўртасидаги ўзаро манфаатли савдо-сотиқни ва иқтисодий алоқаларни ҳамда ҳамкорликни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлига ўтишга чақирди.

1948 йилда Халқ Демократик Республикаси деб эълон қилинганидан кейин Кореяда беқиёс ўзгаришлар содир бўлди. Республикада катта-катта саноат корхоналари барпо этилди, ривожланган қишлоқ хўжалиги юзага келди, айниқса турар-жой бинолари қурилишлари авж олдириб юборилди.

Корея Халқ Демократик республикасини Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар ҳар томонлама қўллаб-қувватламоқда. Бу ерда мамлакатимиз ёрдами билан турли халқ хўжалик объектлари, жумладан Ким Чак номли металлургия заводи, Пукчанск ГЭСи, химия, электротехника ва бошқа соҳаларга онд саноат корхоналари қурилиб, ишга туширилди.

Суратда: Корея Халқ Демократик Республикаси пойтахтидаги маданият саройининг умумий кўриниши.

О. Иванов фотоси.

Мард майдонда синалади

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

МАВСУМ ПЕШҚАДАМЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ

Ўтган куни республикада 152.132 тонна, шу жумладан 10.882 тонна ингичка толали пахта тайёрланди. Бир кунда машиналар билан 94.692 тонна хом ашё териб олинди.

Мавсум бошидан буён тайёрлов пунктларига 2.692.677 тонна пахта, шу жумладан 169.786 тонна ингичка толали пахта келтирилди. Машиналар билан жами 1.060.280 тонна пахта йиғиштириб олинди.

Бир кунда 19.426 тонна пахта тайёрланган Тошкент области колхоз ва совхозларида ҳосил йиғим-терими юксак суръатларда давом этяпти. Сирдарё области деҳқонлари бир кунда қарийб 18 минг тонна пахта йиғиштириб олдилар.

Тошкент

Бўка районидаги Тимирязев номли колхоз давлатга пахта топшириш йиллик планини бажарди. 1060 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 33,5 центнердан ҳосил йиғиштириб олинди. Машинада терилган ҳамма ҳосил биринчи сортларга қабул қилинди. Боёнқул Раҳмонов, Баҳром Хўжамов, Рашид Раззоқов, Мамажон Хайдаров каби илғор деҳқонлар раҳбарлик қилаётган бригадаларда ҳосилдорлик 40—45 центнерга етди. Пўлат Розиқов, Асат Хамдамов, Мурод Шеров, Муҳаммад Хўжамов сингари моҳир механизаторлар ўз агрегатлари бункеридан 200—230 тоннадан «оқ олтин бўшатдилар.

Хўжалик деҳқонлари ҳосилдорликни 50 центнерга етказиб, мажбуриятни бажариш учун курашни авж олдиришяпти. Шунингдек, колхозда шоли топшириш бўйича йиллик план шараф билан адо этилди. Давлатга 200 тонна «қирмизи дон» топширилди.

Ғалаба районидаги «Ленинград» колхози гектаридан 37 центнердан ва Волков номли совхоз 34 центнердан ҳосил олиб, пахта тайёрлаш йиллик планини бажарганлиги ҳақида рапорт бердилар. Район механизаторлари машина терими суръатини бўшаштирмаяптилар. 28 сентябрь куни далаларда 434 та агрегат жавлон уриб, уларнинг ўртача иш унуми 5,2 тоннани ташкил этди. «Ленинград» колхозида бу кўрсаткич 10 тоннага етди. Свердлов номли колхоздан Қўчқор Тўраев бир кунда 12 тонна пахта терди. Мавсум бошидан буён унинг уйган хирмони 148 тоннага етди. «Победа» колхозидан Ўрозбой Нишонов ўтган куни 11 тонна пахта терди.

Пискент районидаги Свердлов номли колхоз механизаторлари машина терими планини бажардилар. «Зангори кема»лар билан 4800 тонна «оқ олтин» териб олинди. Жуманазар Мўминов, Қодирали Асқаров, Хаким Тожибоев каби чапдаст техника жиловкорлари 150—160 тоннадан пахта тердилар.

Бухоро

Область пахтазорларида ўтган куни 1138 та машина ишлатилган бўлса, ҳар бир агрегатнинг ўртача иш унуми 3,7 тоннага етди. Меҳнат беллашувида ғиждувонликлар пешқадамлик қилишяпти —районда ҳар бир агрегат билан 5,1 тоннадан пахта териб олиняпти.

Ғиждувон районидан социалистик мажбуриятни бажарганлиги ҳақида учта рапорт келди. «Коммунизм» колхозидан Муҳаммад Бўриев бошлиқ бригада гектаридан 46,6 центнердан, «Зарафшон» колхозидан Тўхтапўлат Тўлаев ва Мурод Шодиевлар бошлиқ бригадалар гектаридан 45 центнердан ҳосил олиб мажбуриятни адо этдилар.

Қашқадарё

Қарши районидаги «Октябрь 60 йиллиги» совхозидан Холиқул Отамуродов ва Собир Раҳимов номли совхоздан Саодат Эргашева бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар коллективлари зиммага олинган социалистик мажбуриятни шараф билан уддаладилар. Х. Отамуродов бошлиқ бригада ҳосилдорликни 42 центнерга етказган бўлса, С. Эргашева бошчилигидаги коллектив бу кўрсаткични 46 центнерга етказди. Саодат бошлиқ бригада ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олди.

Самарқанд

Каттақўрғон районидаги Тельман номли колхоздан Эргаш Ҳамроқулов ва Ғани Ражабов бошлиқ бригадалар пахта тайёрлаш йиллик планини муваффақиятли уддалашди. Бу коллективларда ҳосилдорлик тегишли равишда 36 ва 25,1 центнерни ташкил этди. Ҳар иккала бригада оширилган социалистик мажбурият қабул қилди.

Оқдарё районидаги «Москва» колхозидан Моҳтоб Эшонқулованинг оилавий звеноси қабул қилган мажбуриятини бажарди. Бу оила 28 сентябрь куни 1100 килограмм пахта териб жами хирмонни 25 тоннага етказди. Звено яна 10 тонна пахта теришга сўз берди.

Каттақўрғон пахта тозалаш заводи коллективи уруғлик пахта тайёрлаш йиллик планини областда биринчи бўлиб бажарди. Бу ерда пландаги 17565 тонна ўрнига 21094 тонна уруғлик хом ашё тайёрланди.

Зиёдин пахта тозалаш заводи коллективи дастлабки пахта толаси партиясини жўнатди —бу партия 65 тоннадан иборат бўлди. Жўнатилган толанинг ҳаммаси олий сифатлидир.

Жиззах

Областда машина терими бўйича Арнасой ва Октябрь районлари пешқадамлик қилишяпти.

Арнасой районидаги Фучик номли совхозда мусобақа пешқадамлари —ака-ука Пардабой, Бобир ва Қобилжон Носировлардан иборат оилавий экипаж шарафига меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. 28 сентябрь куни Носировлар 72 тонна пахта теришди. Мавсум бошидан буён улар тиклаган хирмон 660 тоннага етди. Ака-ука Носировлар СССР 60 йиллиги шарафига юксак мажбурият қабул қилишди—уларнинг аҳди ўз машиналари билан мавсумда 1300 тонна «оқ олтин» теришдан иборат.

Октябрь районидаги Алексеев номли совхоздан Карим Қоражонов бошқарувчилик қилаётган бўлим 100 гектар қўриқ ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олиб, социлиастик мажбуриятини бажарди.

Андижон

Областда «Мавсумда 250 тонна ва ундан кўп «оқ олтин» йиғиштириб оламиз» деган шиор остидаги ҳаракатга қўшилган механик-ҳайдовчилар сони тобора кўпаймоқда. Социалистик мусобақада Бўз районидаги Тельман номли совхоздан Қобилжон Отабоев, Давронбек Нурматов, Андижон районидаги «Ямбол» совхозидан Абдуқаҳҳор Муҳаммадалиев ва Абдумалик Марозиқов каби моҳир механизаторлар пешқадамлик қилишяпти. Улар ҳозиргача бункерлардан 100-110 тоннадан пахта бўшатишди. Ҳар бир механизатор кунига камида 12 тоннадан «оқ олтин» теряпти.

Ленин райони деҳқонлари давлатга уруғлик пахта топшириш йиллик планини бажардилар. Тайёрлов пунктларига 15.465 тонна уруғлик хом ашё келтирилди.

Бўз районидаги Тельман номли колхоздан СССР Олий Совети депутати Офтобхон Турғунова бошлиқ бригада йиллик топшириқни беш иш кунида уддалади. 122 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36 центнердан пахта олинди. Бу коллектив ҳозир 50 центнерлик ҳосил учун курашмоқда.

Наманган

Янгиқўрғон ва Тўрақўрғон районлари меҳнаткашлари уруғлик пахта тайёрлаш планини уддаладилар. Бу районларда тегишли равишда 6 минг ва 2 минг тонна «Уйчи-2» ва 108-Ф навли ва бошқа навдаги уруғлик пахта тайёрланди.

Поп районидаги «Правда» совхози далаларида 15 та терим машинаси узлуксиз ишлатиляпти. Илғор механизатор Туланбой Раҳимов бир кунда 15 тонна, мавсум бошидан буён эса 185 тонна пахта терди. Унинг мусобақадоши Машраб Тўраев бир кунда 12 тонна пахта терди.

Тўрақўрғон районидаги «Партия XXV съезди» колхозидан Йўлдошали Худойбердиев бошлиқ бригада йиллик маррадан ўзиб кетди.

Хоразм

28 сентябрь куни область далаларида 1294 та пахта териш машинаси ишлатилди. Гурлан райони механизаторлари ҳар бир машинанинг иш унумини 6 тоннага етказдилар. Боғот районидаги «Коммуна» колхозидан Рўзим Нурматов ва Наримонов номли колхоздан Рўзимат Эшниёзов каби механик-ҳайдовчилар кунига 15 тоннадан пахта териб мусобақада пешқадамлик қилишяпти.

Гурлан районидаги «Коммуна» колхозидан Тўлғоной Маткаримова ва «Коммунизм» колхозидан Давлат Шомуродов бошлиқ бригадалар ҳар гектар майдондан 40—43 центнердан ҳосил олиб, социалистик мажбуриятни бажардилар.

Сирдарё

Оқолтин районидаги «Фарғона» совхоз-техникуми тиклаган хирмон 10 минг тоннага етди. Унинг деярли ҳаммаси бункерлардан бўшатилган. Тошкент технологияси асосида ишлаётган хўжалик деҳқонлари кунига 8 процентдан пахта топширишяпти. Илғор механизаторлардан Исо Назаров ва Абдулла Умаровлар кунига 10—12 тоннадан «оқ олтин» термоқдалар.

Ворошилов районидаги Свердлов номли колхоздан Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Абдували Рустамов бошлиқ бригада 61 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 36,6 центнердан пахта олиб, йиллик планни адо этди.

Сурхондарё

28 сентябргача областда пахта тайёрлаш планини бажарган бригадалар 12 тага, бўлимлар тўрттага, хўжаликлар иккитага етди. Областда 1653 та терим машинаси ишлатиляпти. Гагарин ва Ленин йўли районларида агрегатлар унуми юқори бўлмоқда.

Жарқўрғон районидаги «Сурхон» совхозидан Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Хайрулла Шаропов ва Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоздан Холмўмин Сафаровлар кунига 20—22 тоннадан хом ашё термоқдалар.

Сурхондарё областининг Ленин йўли ва Ангор районлари давлатга дон топшириш бўйича йиллик топшириқни адо этдилар.

ҚҚАССР

Элликқалъа районидаги «Москва» совхозидан СССР Олий Совети депутати Жамила Бекжонова бригадаси автоном республикада биринчи бўлиб социалистик мажбуриятини бажарди. Хирмонга 400 тонна пахта топширилди. Ҳосилдорлик 50 центнерга етказилди.

Беруний районидаги Охунбобоев номли совхозда Реим Шомуродов бошқарувчилик қилаётган бўлим гектаридан 30 центнердан ҳосил олиб, йиллик планни бажарди. Бу пахтанинг 85 проценти Реимбой Нурумбетов бошқарувчилик қилаётган терим-транспорт отряди механизаторлари томонидан йиғиштириб олинди.

Навоий

Ленин орденли Навоий тоғ-металлургия комбинати коллективи қимматли ташаббус билан чиқди. Корхонанинг 10 нафар ишчиси хўжаликларга машина теримида ёрдам беряпти. Улар комбинат томонидан сотиб олинган машиналарда пахта термоқдалар. Хашарчилар ҳар куни 95—110 тоннадан «оқ олтин» термоқдалар. Астон Хидиров, Маҳмуд Акрамов, Холмурод Фармонов каби ишчилар кунига 10—13 тоннадан пахта теряптилар.

Йиғим-теримнинг шу қизғин палласида Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз меҳнаткашлари ҳам юксак хирмонни кўзлаб меҳнат қилмоқдалар. Улар бу йил эл хирмонига ҳар гектар ердан планда белгиланган 37 центнер ўрнига 40 центнердан «оқ олтин» топширишга аҳд қилишган. Ҳозир далаларда ана шу ҳосилни тезроқ йиғиб-териб олиш ишлари уюшқоқлик билан ўтказиляпти. Терим машиналари юксак унум билан ишлатилмоқда.

Суратларда: 1. Элликцентнерчи бригада бошлиғи Аликул Умрзоқов. 2. Машинада терим пайти. 3. Илғор механизатор Илаш Каримов мавсумда 200 тонна пахта теришга аҳд қилган.

Ж. Тўраев фотолари.

ДУГОНАЛАР ТЕРМОҚДА ДУР

Уч дугона Рихси Обидова, Гулмо Бегова ва Бибиражаб Давлатоваларнинг номи бугунги кунда Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозида фахр билан тилга олинадиган бўлиб қолди. Ҳар уччала дугона пахта терими арафасида зиммаларига 10 тоннадан «оқ олтин» териш мажбуриятини олган эди. Бугунги кунда мусобақадошлар ваъдаларига вафо қилиш мақсадида ҳар куни эл хирмонига 200—220 килограммдан дур териб топширишмоқда.

Совхозда бундай чевар теримчилар кўпчиликни ташкил этади. Ҳозир 200 нафарга яқин теримчи пахтазорда жасорат намуналарини кўрсатиб ишламоқда. Улар механизаторларга яқиндан кўмаклашиб, совхоз планини барвақт бажарилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Хўжаликда Азиз Обидов етакчилик қилаётган бригада пешқадамликни қўлдан бермаяпти. Бу коллектив мажбурият ҳисобига пахта топширишга киришди.

А. ОБИДОВ.

ЗАФАР ЯҚИН

МАТБУОТ МАРКАЗИДАН РЕПОРТАЖ

Пахта йиғим-терими мавсумида ташкил этилган жойлардаги матбуот марказларини даладаги ишнинг тиниқ кўзгуси дейиш мумкин. Пешку район матбуот марказида бўлганимизда ҳам ана шу фикр кўнглимиздан ўтди. Бу ерда ўрнатилган тўртта телефон гўё бир-бири билан баслашгандек кетма-кет жиринглайди. Ҳар бир қўнғироқ район матбуот марказига— йиғим-терим штабига мавсумнинг қаҳрамонлари номини сим орқали етказиб турибди.

Галдаги телефон жиринглаганда трубкани район матбуот марказининг аъзоси, «Меҳнат зарбдори» газетаси редакторининг ўринбосари Собиржон Қодиров кўтарди:

—Матбуот маркази эшитади, —деб сўз бошлади у. Собиржон ака қўлда қалам билан ёза бошлади. —Жданов номли колхоздан Тешабой Ашуров бригадаси биринчи теримдаёқ гектаридан 40 центнердан ҳосил олмоқда... Раҳмат сизга! Ким бу хабарни берган? Колхоз сувчиси Қурбонов? Ха, Жўрабой ака, ана шундай хабарлар бўлса, бизни тез-тез безовта қилиб туринг.

Собиржон Қодиров хуш кайфият билан қўлдаги қоғозни райкомнинг пропаганда ва агитация бўлими мудири Шарифжон Хамдамовга кўрсатди. Қоғоздаги ёзувни ўқиган бўлим мудири юзига қувонч югуриб:

—Яхши. Тезда редакцияга етказинг, —деб кўйди.

...Биз юқорида матбуот марказини йиғим-терим штабига қиёс қилгандик. Чиндан ҳам шундай. Бир сўз эмас, оддий ишораларнинг тушунарлилиги, телефондаги сўзлашувнинг мухтасарлиги, матбуот маркази аъзоларининг чаққон ва эпчил ҳаракат қилиши жанговар штабни эслатади.

—Пешку пахтасига барака киритаётганларни билишга қизиқасизми? Марҳамат, матбуот маркази материаллари билан танишинг, —дейди бизга район партия комитети секретари Муҳаббат Абдураҳимова. —Бу ер ўзига хос статистика бошқармаси. Агар кунлик маълумотни тезроқ билмоқчи бўлсак, статистика бошқармасига қўнғироқ қиламиз. Агар ана шу рақамларни ким яратаётганлигини билиш зарур бўлса, биз матбуот марказига мурожаат қиламиз.

Зарбдор фронт —пахтазорда рўй бераётган жасоратни халққа тезроқ етказиш учун «Меҳнат зарбдори» район газетаси ҳам ҳар тонгда чиқиб турибди. Газета саҳифаларида ана шу фронтнинг пешқадамлари ҳақида лавҳа, репортаж ва хабарлар оперативлик билан ёритиб бориляпти.

Қўлимизда газетанинг сўнгги сонлари. Унинг биринчи саҳифасида «Октябрь» колхозидан теримчи қиз Ражабгул Жўраева, Куйбишев номли колхоз механизатори Исмоил Шаропов, Навоий номли колхоз теримчиси Холида Ёриеваларнинг фотосуратлари дид билан берилган. Уларга қараб туриб район журналистлари мавсумнинг ўзига хос йилномасини яратишаётган экан, деган фикрга келдик.

Район партия комитети ва район ижроия комитетининг ўн кунлик якунлари бўйича қабул қилган қарорлари ҳам бизнинг эътиборимизни ўзига тортди. Қарорларнинг ҳар бир бандини барча қизиқиш билан ўқиб чиқади. Унда мусобақа ғолиби бўлган колхоз ва мактаб коллективи кўрсатилган, сўнгра «Район матлубот жамиятига мусобака ғолибларига сотиш учун биттадан енгил машина ажратиш топширилсин» деб аниқ кўрсатилган. Мусобақанинг ана шундай ошкоралиги меҳнат муваффақиятларини кўпайтириб юборяпти. Юқоридаги қарорга кўра райком биноси олдидаги байроқ Навоий номли колхознинг Узоқ Раззоқов бошлиқ бригадаси ва «Ўзбекистон» колхозининг илғор теримчиси Хуршида Усмонова шарафига кўтарилиши айтилган. Шунингдек, қарорда терим суръати суст бораётган хўжаликлар ҳам қайд этилган.

Буларнинг ҳаммаси кунлик суръатни муттасил ошириб бориш учун хизмат қиляпти. Пешку райони пахтакорлари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда 56 минг тонна «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилишган. Ана шу ҳосил райоининг 10.900 гектар пахта майдонидан йиғиштириб олиниши назарда тутиладиган бўлса, бу юкнинг салмоғи енгил эмаслигини билиб олиш қийин эмас.

—Ҳали далаларимизда биринчи терим тугагани йўқ, —дейди М. Абдураҳимова. —Биз биринчи терим билан планни 70 процент қилиб олмоқчимиз. Дарвоқе район бўйича ҳосилдорлик 41 центнерга етганда план тўлади. Аммо мўлжалимиз —юксак мажбурият, 56 минг тонналик хирмон яратилгандагина кўнглимиз тўлиши мумкин.

Секретарнинг сўзларидаги қатъиятлик гўё мавсум характерини ифодалаб тургандек туюлди бизга. Ярим соатлик суҳбат жараёнида матбуот марказига янги хушхабарлар келиб қўшилди. Уларга қизиқиш билан кўз югуртирамиз.

«Навоий номли колхоздан Қўша Саноев, Рашид Ражабовларнинг оилалари пахта теримида биринчиликни қўлдан бермаяптилар. Уларнинг ҳар бири хўжаликнинг Неъмат Жўраев бошлиқ бригадаси хирмонига кунига 650—700 килограммдан юқори сифатли пахта териб топширмоқда».

«Районимизда ташкил этилган «Наво» ансамбли санъатчилари «Ўзбекистон» колхози пахта далаларида тушки танаффусларда деҳқонларнинг кўнглини ёқимли куй ва қўшиқлар билан хушнуд этишди. Хўжаликда неча ўтган кундагидан ярим процент кўп пахта топширилди».

«Москва» колхозидан Жўра бобо Зокиров ва у кишининг умр йўлдоши Зевар буви Тўраевалар колхознинг 6-бригадаси даласида ҳиммат кўрсатишяпти»..

Матбуот марказида оилаларнинг ҳиссаси алоҳида ҳисоб-китоб қилиняпти. Илгари дала ишлари ҳақидаги хабарларда бригадирларнинг фамилияси кўрсатилса, эндиликда бригада бошлиқлари ёнига оила бошлиқларининг номи ҳам қўшиб кўрсатиляпти. Четдан қараганда бу майда-чуйдадек туюлса-да, аслида оилаларнинг ғайрати тобора ошиб бораётганлиги шу йўлнинг тўғрилигидан далолат беради.

Ҳар бир газетанинг актив мухбири бўлганидек, район матбуот марказининг ҳам фаол хабарчилари бор. Жданов номли колхоз сувчиси Жўра Қурбонов, Навоий номли колхоздаги 4-ўқув-ишлаб чиқариш комбинати ўқитувчиси Мирфайз Қозоқов, район партия комитети инструктори Муҳаммад Қудратовлар матбуот марказига сўнгги хабарларни ҳозиржавоблик билан етказиб туришибди...

Матбуот марказидаги телефон яна жиринглайди. Бу галги қўнғироқда ҳам далаларнинг азамат қаҳрамонлари ҳақида қувончли хабар етиб келди. Худди ана шу телефонлар орқали «Йиллик планни бажардик!», «Мажбурият шараф билан уддаланди» деган сўзлар айтилишига ҳам яқин қолди.

Ш. ЖАББОРОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ШИФОКОРЛАР ДАЛАДА

Ҳозирги долзарб кунларда республикамизнинг бошқа жойларида бўлгани каби Шаҳрисабз районида ҳам ёшу қари, ҳамманинг фикри-зикри не-не меҳнатлар эвазига етиштирилган «оқ олтин» ҳосилини тезроқ йиғиштириб олишга қаратилган. Шу кунларда район аҳолисидан 16 минг киши бепоён далаларда колхоз, совхоз меҳнаткашлари билан бир сафда туриб, пахта йиғим-теримида фаол қатнашмоқдалар. Бу умумхалқ курашидан район медицина ходимлари ҳам четда қолишмаяпти. Мавсумда район соғлиқни сақлаш бўлими ходимларидан 192 нафар малакали врач, ва 710 нафар ҳамшира пахтакорлар ҳамда ҳашарчилар хизматида.

Ҳозир райондаги ҳар бир хўжаликка бир врач, ва икки ҳамшира бириктилган. Тез-тез дала шийпонларига ташриф буюриб турган медицина ходимлари тушки дам олиш пайтларида «Озодалик — соғлик гарови», «Меҳнат гигиенаси», «Юқимли хасталиклардан сақланинг» сингари мавзуларида суҳбат ҳамда лекциялар ўтказиб турищибди. Пахтакорлар ва ҳашарчилар саломатлигини муҳофаза қилиб туриш ҳам уларнинг эътиборида.

Юқоридагилардан ташқари, тўрт малакали врач ва икки нафар медицина ҳамшираси «Тез ёрдам» машинаси билан жойларда бўлиб, дала меҳнаткашларига тиббий ёрдам кўрсатмоқдалар.

Кейинги йилларда Муборак массивдан ўзлаштирилган янги ерларда, чўл зонасида ҳам Шаҳрисабз райони хўжаликларидан қарийб 400 нафардан зиёд киши пахта йиғим-теримида иштирок этмоқда. 4 нафар малакали врач ва 12 ўрта медицина ходими эса дашт дурдонасини тозу соз йиғиб-териб олишда жонбозлик кўрсатаётган пахтакорлар хизматида.

— Ҳамиша «оқ олтин», деб эъзозланадиган пахтамиз — ғуруримиз, ифтихоримиздир, — деди район бирлашган касалхонасининг бош врачи Фарҳод Фозилов. —Бас, шундай экан, уни йиғиб-териб олишда баҳоли қудрат улуш қўшиш ҳамманинг бурчидир. Бу шарафли бурчни адо этишда медицина ходимларимиз ҳам ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Бу ўринда, айниқса, саломатлик посбонларимиздан Муртазо Остонов, Амирилла Умаров, Хайрулла Тўраев, Шоди Боқиев, Исмат Пиримов, Жалил Муҳамедовларнинг беминнат хизматларидан дала меҳнаткашлари бехад миннатдор бўлишаётганлигини қайд этиш лозим. Бундан буён ҳам пахта йиғим-теримида қатнашаётган қишлоқ меҳнат аҳли ва умуман ҳашарчиларга ҳам янада сифатли медицина хизмати кўрсатиш тадбирларини амалга ошираверамиз.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

Пахта йиғим-терими қизғин паллага кирган шу кеча-кундузда ҳам баъзи колхоз ва совхозларда мавсумий боғча-яслилар номигагина ташкил этилган.

(Редакцияга келган хатлардан).

Дала-боғчада ўз-ўзига хизмат.

А. Холиқов чизган расм.

ОЛТИН ЧАНОҚ

Ханда қилгай пахтазорда
Беҳисоб олтин чаноқ,
Қўндириб оқ сийнасига
Дурхушоб олтин чаноқ.
Оқ чаноқмас, ханда қилган
Оқ кўнгил қишлоқ қизи,
Пахтакор қиз оразидек
Моҳитоб олтин чаноқ.
Термулиб ҳеч тўймагайсан
Беғубор ул ҳуснига,
Чиқса пешвоз йўлларингга
Бениқоб олтин чаноқ.
Парвариш қилсанг агар,
Унга бериб меҳрингникиm,
Айлагай кўзга пешангни
Юз тавоф олтин чаноқ.
Ҳосилин тўкмай сира
Сақлар ажаб кўксида ул,
Чекмасин дер пахтакорим
Изтироб, олтин чаноқ.
Ғўзалар беш панжасида
Ҳиммат айлар гавҳарин,
«Ол» — дебон айлар сенга
Гўё хитоб, олтин чаноқ.
Йўқ, чаноқмас, аслида бу,
Нусрат, инсон қалбидир,
Қалб қўри бирлан пишиб
Етган кабоб — олтин чаноқ.

Нусрат АБДУСАЛОМОВ.
Андижон.

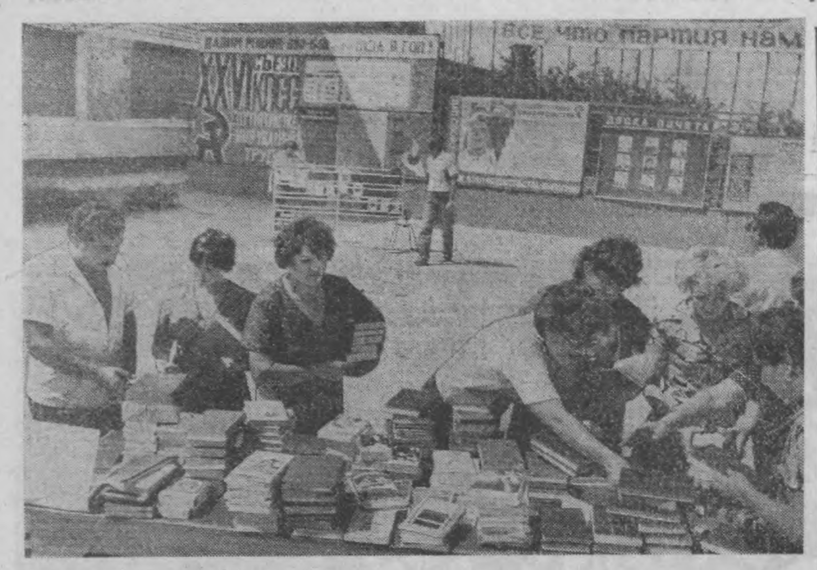

Хоразм область китоб савдоси идораси коллективи меҳнаткашларнинг матбуот нашрларига бўлган талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиб, адабиётлар савдосини ташкил этиш бўйича турли прогрессив методлардан кенг фойдаланмоқда. Жойларда янги ихтисослаштирилган магазинлар очилиб, харидорлар талаби ўрганилмоқда. Шунингдек, китоб тарғиботини олиб бораётган жамоатчи китоб тарқатувчилар сафи ҳам кенгайиб бормоқда.

Ушбу суратда «Средазтрансгаз» бирлашмасига қарашли Заунгур қуюв ишлаб чиқариш бошқармаси ишчи-хизматчилари учун ташкил этилган кўчма китоб магазинида савдо пайти акс эттирилган.

К. Отаев фотоси. (ЎзТАГ).

КЎРКАМ ҚИШЛОҚҚА ДОҒ ТУШМАСИН

Жом қишлоғи Советобод районидаги энг катта аҳоли пунктларидан биридир. Уч томондан баланд тоғ ва қирадирлар билан қуршалган мазкур қишлоқда 10 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Уларнинг асосий қисми деҳқончилик ва чорвачилик билан шуғулланишади. Кўпгина ёшлар механизаторлик ва чўпонлик касбларини танлашмоқда. Негаки, бу ерда деҳқончилик ва чорвачилик жадал суръатлар билан ривожлантирилмоқда.

Қишлоқ аҳолисининг фаровон ҳаёт кечириши учун кейинги йилларда талайгина ободонлаштириш ишлари амалга оширилди. Қишлоққа водопровод суви келтирилди. Ҳар бир хонадонда радио, телевизор ҳамда уй-рўзғор учун керакли бошқа жиҳозлар ҳам тобора кўпаймоқда.

Қишлоқ меҳнаткашларининг ўғил-қизлари 3 та ўрта, битта саккиз йиллик ва битта бошланғич мактабларда таълим олишмоқда. Бу билим ва тарбия даргоҳларида ўқувчиларнинг таълим-тарбия олишлари учун барча шароитлар мавжуд.

Сўлим аҳоли пункти марказидаги 50 ўринли касалхонада малакали врачлар, ўз соҳасини яхши биладиган ҳамширалар халқ саломатлиги йўлида хизмат қилишмоқда. 10 га яқин магазин, 3 та кутубхона, 2 та сартарошхона, ошхона, алоқа бўлими, радиоузел, маданият уйи меҳнаткашлар хизматида.

Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида қишлоқда анчагина ободонлаштириш ишлари амалга оширилди.

Қурилиш соҳасида ҳам яқин йиллар ичида жиддий ютуқлар қўлга киритилди. Ҳозиргача фойдаланишга топширилган қишлоқ кафеси, бозор, бир нечта магазин шулар жумласидандир. Айни кунларда эса «Жом» совхозининг янги маъмурий биноси ва қатор турар жой бинолари қурилиши жадал суръатларда олиб борилмоқда.

Қишлоқда амалга оширилаётган ишлар кўлами салмоқли. Аммо айрим масалалар хўжалик раҳбарлари эътиборидан четда қолаётир. Чунончи, қишлоқда ишлаб турган Ургут гилам тўқиш фабрикасининг филиали ёпиб қўйилганига анча бўлди. Аммо уни қайтадан очиб, хотин-қизларни иш билан таъминлаш тўғрисида ҳеч ким бош қотирмаяпти. Шунингдек, анчагина аҳолиси бўлган катта қишлоқда бирорта ҳаммом йўқлигини нормал ҳол деб бўлмайди.

Қишлоқдаги болалар боғчаси энг сўлим ерда жойлашган. Унда дала меҳнаткашларининг 50 нафар фарзанди тарбияланяпти. Бу боғча иккинчи корпусининг ишга туширилиши анчадан буён чўзиб келинмоқда.

Юқоридаги камчиликлар қишлоқда турмуш маданиятини кўтариш ишига бир мунча рахна солиб турибди. Одамларнинг яшаши ва меҳнат қилишлари учун барча шарт-шароитлар яратилиши керак. Маҳаллий партия ва совет ташкилотлари мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан зарур чора-тадбирларни белгилаб, амалга оширсалар, айни муддао бўларди.

А. САТТОРОВ.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА

ВАКИЛИМИЗ СССР КУБОГИ СОҲИБИ

Тошкентдаги Марказий «Пахтакор» стадионида енгил атлетиканинг кўпкураш тури бўйича ҳам шахсий, ҳам команда ҳисобида СССР кубоги учун ўтказилган мусобақа ниҳоясига етди. Биллур соврин баҳси давомида иштирокчилар яхши натижаларни қўлга киритишда бор маҳоратларини кўрсатишди.

Мусобақанинг иккинчи туридаёқ республикамиз вакили — Тошкентнинг «Локомотив» спорт жамияти аъзоси Вадим Подмарёв пешқадамликни қўлга киритди. Дастлаб у юз метрли масофага бўлган югуришда энг яхши натижага эришиб, 752 очко тўплади. Кейин эса узунликка сакрашда (7 метр 57 сантиметр) 935 очко қўлга киритди. Учинчи тур—ядро улоқтиришда ҳам ўзини кўрсатиб, 725 очко жамғарди. Шундан сўнг у ўтган йилги Кубок ғолиби Игорь Колованавдан 71 очко илгарилаб кетди.

Вадим Подмарёв мусобақанинг иккинчи куни ҳам муваффақиятли қатнашди. Чунончи у 110 метрли масофага тўсиқлар оша югуришда, найза улоқтиришда ва бошқа турларда рақибларига нисбатан энг кўп очко тўплади. Пировардида вакилимиз 8031 очко тўплаб, Ўзбекистоннинг янги рекордини ўрнатиши билан бирга биллур соврин—СССР Кубогини ҳам қўлга киритди. Хотин-қизлар ўртасида 6424 очко тўплаган ленинградлик Олга Яковлева Кубок соҳиби бўлди.

Умумкоманда ҳисобида (хотин-қизлар ўртасида) «Меҳнат резервлари», эркаклар ўртасида эса «Динамо» терма командалари СССР кубогини қўлга киритишди.

БАСКЕТБОЛ

ЮБИЛЕЙ ЧЕМПИОНАТИ

Бугун олий лига эркаклар командалари ўртасида мамлакат эллигинчи чемпионати бошланади.

Бу йил олий лигада ўн тўрт команда икки группага бўлинган ҳолда ғолиблик учун кураш олиб боришади. Кучлилар сафида республикамиз шарафини ҳимоя қиладиган Тошкентнинг «Университет» командаси баскетболчилари биринчи тур учрашувларини Куйбешевда ўтказади. Улар бу ерда ЦСКА, РТИ (Минск), «Спартак» (Ленинград), «Строитель» (Куйбишев), «Статиба» (Вильнюс) ва Каунаснинг «Жальгирис» клублари билан биринчи тур ўйинларида куч синашишади.

Иккинчи бир группа иштирокчилари чемпионатни Тбилисида бошлашади. Бу группада Киевнинг «Строитель» ва СКА, Москва ва Тбилисининг «Динамо», Риганинг ВЭФ, Таллиннинг «Калев», Москванинг «Алмаз» командалари тўпланишди.

Бугун «Университет» командаси баскетболчилари чемпионатнинг илк учрашувини ЦСКА клуби билан ўтказишади.

ЧИМ ХОККЕЙ

ПЕШҚАДАМЛАР САФИДА

Олий лига коллективлари ўртасида бўлган навбатдаги турдан сўнг Андижоннинг «Звезда» командаси яна пешқадамлар сафидан ўрин олди.

Андижонликлар ўз майдонларида Фарғонанинг «Химик» хоккейчиларини икки бор енгишгач (2:0, 4:0), жамғармаларидаги очколар сонини 41 тага етказиб, турнир жадвалининг иккинчи поғонасидан ўрин эгаллашди. Ленинскда маҳаллий «Старт» коллективи Самарқанднинг «Спартак» командаси билан бўлган икки учрашувни бир хил ҳисобда (2:1) ўз фойдасига якунлади.

Ёқубжон ШУКУРОВ.

ШОДЛИК БИЛАН ҒАМ

ЗАМОНАВИЙ ЭРТАК

Бир замонлар Ғам билан Шодлик жуда иноқ дўст эканлар. Бирга ўқишар, битта майиз топса бўлиб ейишар экан.

Дунёнинг иши, ҳаётнинг ташвиши, дегандек ҳар иккиласининг ота-онаси бирин-кетин оламдан ўтибди. Турмуш, тирикчилик ташвишлари ўзларига қолибди. «Бир товуққа ҳам дон, ҳам сув керак», дегандек нон-чой учун ҳам пул керак. Пул осмондан тушмайди, ердан чиқмайди — ишлаб пешона тери тўкиш натижасида топилади.

Ана шу — пешона тери тўкиш масаласига келганда, икки дўст икки хил фикрга келибди. Шодлик: «Дўстим, меҳнатсиз роҳат йўқ. Меҳнат ҳамма ҳузур-ҳаловатнинг отаси, фикрлаш эса онаси. Бу иккаласисиз яшаб бўлмайди!», деса, Ғам «Бе! Мени худди ёш боладек алдайсан-а, дўстим! Биласанки, отам ҳам, онам ҳам ўлиб кетган. Мана, ота-онасиз ҳам бинойидек яшаяпман. Шунинг учун яхшиси сен ўзинг билганингдан қолма, мен ҳам ўз билганимдан қолмайин. «Меҳнат — ота, фикрлаш-она» бўлса, сен янги ота-онанг билан муродингга ст. Мен кетдим!», дебди.

— Вой, вой! Ҳў, жиннивой! Қаёққа? —деб ажабланибди Шодлик.

— Бошим оққан ёққа. Бу ёғи яллама-ёрим. — дебди Ғам. — Сўққа бошим, ўн бешда ёшим!

— Э, Ғамжон! Шошма, шошма! Меҳнатсиз ишинг чатоқ бўладику.

— Э, чатоқ бўлмай, менга деса пачоқ бўлмайдими.

— Ахир, эртани ўйла, келажакни кўзла. — дебди Шодлик дўстига ачиниб.

— Э, сени қара-ю. «Эртани ўйла, келажакни кўзла!». Ўша эртанг ҳам, индининг ҳам, келажак-пелажагинг ҳам ўзингга сийлов!

— Ҳў, калтафаҳм! Эртага нима еб, нима ичасан? Индинга нима кийиб, нима ечасан? Нега келажакдан кечасан? Нодоннинг жони азобда, дегандек ўзингни ўзинг азобга уряпсан-ку, дўстим. — дебди Шодлик куйиб-ёниб.

— Эй, доно! Ўзини азобга ураётган сенми, менми? — деб ажабланибди Ғам. —Шу ерда сен қаттиқ янглишдинг. Ишлаш азобми, ишламай яллама-ёрим, иш билан нима парвойим, деб юриш азобми? Менинг ишим таралла-бедод, сувдек оқар ҳаёт.

— Ҳа, ҳаёт сувдек оқади. Бу гапинг тўғри. — дебди Шодлик. — «Ариқ бўйида ўтир, умринг ўтишини кўр» деганлар.

— Балли! Менинг гапимни бир марта тасдиқладинг. — дебди Ғам. — Шунинг учун ишдан қочиш, бекорчиликка қучоқ очиш керак.

— Вой, нодон-э. Сен хато тушунибсан. Унда умр сувдек беиз, беному-нишон ўтиб кетади-ку.

— Ўтса-ўтар, кетса-кетар!

Ғам шундай дебди-да, ашулани ванг қўйиб, йўлга тушибди. Шодлик қичқириб, йўлини тўсибди:

— Шошма! Охирги марта огоҳлантираман! Сенга дўстман, айтиш бурчим, —дебди Шодлик.

Шу пайт икки норғул йигит келиб қолибди. Жанжалнинг сабабини сўрабди. Ғам билан Шодлик ўз фикрини исботлабди.

— Тўппа-тўғри. — дебди норғул йигитларнинг бири-семиз, ялқови.

— Тўппа-тўғри. — дебди норғул йигитларнинг иккинчиси — қотма, чайир, ғайратлиси.

Семиз йигит Ғамни, қотма йигит Шодликни кўтариб олибди-да, иккиси икки ёққа йўлга тушишибди. Шодлик яна дўстига ачиниб қичқирибди: «Э, аттанг! Ҳали мен сени дўстим деб юрибманми! Сен ҳақиқий нодон экансанку! Иккинчи номингни атамайман. Бор, кетавер-э».

— Кетавераман! Оқ йўл тила менга, Шодлик! Оқ йўл! — қичқирибди Ғам.

— Йўлинг қурсин. Оқ йўл эмас, йўлинг қоп-қора йўлку! Шошма ҳали, насиб бўлса яна учрашармиз, яллама-ёрим ҳолингга маймунлар йиғлаганини кўрармиз.

Икки дўст икки ёққа ажралишиб кетишибди. Ғам ўз ҳузурини кўзлаб, соя-салқин, боғу-бўстон жойларни излаб йўл юрибди, йўл юрса ҳам мўл юрибди. Бир вақт қўшиқ куйланаётган томонга бурилибди. Қарасаки, ҳеч кимнинг ғам билан иши йўқ, биронта ташвиши йўқ. Шоду-хуррамлик билан олма теришяпти. Ғам бош чайқаб, нариги боққа ўтибди. Қараса, у ерда ҳам қўшиқ авжида. Барча қувонч билан анор узяпти.

«Бу қандоқ бўлди? —дебди Ғам ўзи билан ўзи гаплашиб. — Биронта одамнинг менга муҳтожлиги йўғ-а. Шошма, дунё кенг, мени кутганлар ҳам бордир».

Ғам шундай деб яна йўлга тушибди. Йўлда Бахтга йўлиқибди.

— Ҳа, Бахтвой, йўл бўлсин?

— Укам Шодликни қидириб юрибман. Сен кўрмадингми? — деб сўрабди Бахт. — Дўст эдинглар, доимо бирга юрардинглар. Нега ёлғизсан?

— Ҳа, шундай. Илгари бирга юрардик, энди эса бутунлай бирга юрмайдиган бўлдик. — дебди Ғам.

— Ие, нега энди?

— Негалигини укангиздан сўранг. У доно, мен нодон эмишман. — дебди Ғам орқасига қарамай кетар экан.

— Ажабо! — дебди Бахт ҳайрон бўлиб. — Яхшилар ҳам шунақа айнир экан-да. Албатта, айб укам Шодликда эмас, Ғамда бўлса керак. Яна суриштириб кўраман.

Ғам қовоғини осилтириб, йўлида давом этибди. Йўл юрибди, мўл юрибди. Яна қўшиқ эшитибди. Ғамнинг энсаси қотибди, пешонаси тиришибди, этлари увишибди.

Одамлар жинни-пинни бўлишганми? — дебди Ғам алам билан. — Одамлар аҳмоқ бўлмаса, нега соя-салқинда дам олиб ётишмай қўшиқ айтиб, меҳнат қилишади?! Тавба! Тавба! Ва яна тавба-я!

Ғам йўлида давом этибди. Ўлгудек ҳориб-толибди (ахир, у қўшиқ эшитса, хурсандчиликни кўрса толиқиб қоларкан-да). Судралиб соя-салқин ҳовуз бўйидан чиқиб қолибди. Суюниб кетибди. Чунки ҳовуз бўйида пахта даласидан қочиб, ўзини панага урган дангасалар тўпланган экан.

— Ассалому алайкум, менинг ақлли дўстларим! — дебди Ғам. — Яшаворларинг, ниҳоят топдим!

Йигитлар «Ғамнинг дўсти ким бўлди экан», деб аланг-жаланг бўлиб, бир-бирларига қарашибди. Билишолмай сўрашибди:

— Сизнинг дўстингиз ким ўзи? — дебди панага қочишни бошлаган Дангаса.

— Сен бўласан, у бўлади, ҳаммаларинг дўстларим бўласанлар. — дебди Ғам хурсанд бўлиб.

— Э, қочинг-э, йўлингизни олинг-э! Биз кулишиб, роҳат қилиб ўтирибмиз-у, қандай қилиб сиз Ғамга дўст бўларканмиз? Хўш?! Жавоб беринг! Нега сенлайсиз бизни? Ёки етти туғиб бир қолганимиз бўласизми?

— Балли! Топдинг! Сен анча фаросатли экансан, — деб тушунтира бошлабди Ғам. — Дунёдаги ҳамма дангаса, ҳамма эринчоқ, ҳамма танбаллар менинг энг яқин дўстларим бўлади. Шу сабабли ҳозирги роҳат, кулгиларинг эртанги ғам, кулфатнинг уруғи бўлади. Ҳа, шуни билиб қўйинглар. Эрта, индин, келажак билан иши бўлмаган тамоми танбаллар менинг жонажон дўстларим, куч-мадорим бўлади.

Шу пайт забардаст бир йигит келиб қолибди. Унинг ўнг елкасида Бахт, чап елкасида Шодлик жилмайиб турганмиш. Йигитни кўрган танбаллар дир-дир титраб қолишибди.

— Ҳў, сурбетлар, ҳамма далада-ю, сенлар нега панадасанлар?

Бу гапни эшитган тамбаллар тумтарақай қочиб қолишибди. Ғам бўлса эзилиб, ўзи билан ўзи гаплашибди: «Бу дунёда тинчлик йўқ экан-да. Мен ҳам кетай». Ғам шоша-пиша йўлга тушибди. Йўл юриди, йўл юрса ҳам мўл юрибди. Ҳамма жойда меҳнат завқи, меҳнат таронаси авж олаётганини кўрибди. Ғамга роса алам қилибди. «Яхшиси мактабга бориб, хонадонларга кириб, болаларни ўзимга жалб этаман», —дебди-да, мактабларга борибди, уйма-уй юрибди. Ҳеч қаерда ишёқмас, дангаса ялқовни тополмабди. Ниҳоят бир уйда хурракни баралла қўйиб, ухлаётган болани кўриб қолибди.

— Э, яшавор-э! Менинг келажагим ҳам бор экан-ку! — деб суюнибди Ғам. —Ухла қўзим, ухла! Ухла азаматим, ухла! Мазза қилиб ухлайвер!

Шу пайт бирдан соат жиринглаб қолибди. Ғам югуриб бориб боланинг қулоғини беркитибди. Бола барибир уйғонибди. Уйғонибди-ю, эринчоқлик билан керишибди. «Ухла, азизим! Ухла! Ухла! Қўзичоғим, ухла! Жонингни қийнама! Мазза қилиб ухла!» — деб шивирлабди Ғам.

Бола яна ухлай бошлабди. Лекин зум ўтмай у чўчигандек кўзини очибди-да, соатга қарабди — ўртоғи билан тузган кун тартиб бўйича дарс тайёрлайдиган вақт бўлган экан. Шу чоғ ўқитувчисининг гапини эслабди: «Ким доно-ю, ким қаҳрамон? Келажакни ўйлаб иш тутган доно, бу йўлда қийинчиликни енгган қаҳрамон!» Шунинг учун бола шартта ўрнидан турибди-да, ювиниб дарс тайёрлашга киришибди.

Ғам афсус, надомат билан уйдан чиқиб кетишга мажбур бўлибди. У юра-юра ҳолдан тойибди, оёқдан қолибди. Роса озибди, кийимлари ҳам тўзибди. Алам, изтироб билан кетаётиб қувноқ болаларга, кўкракларини орден-медаллар безаб турган катталарга дуч келибди. Қайси кўзи билан кўрсинки, ҳаммаларининг ўнг елкаларида Бахт, чап елкаларида Шодлик навқирон йигитлардек бўлиб кетишаётганмиш!

— Бу қандай кўргулик?! — деб нидо урибди собиқ ялқов норғулнинг елкасига миниб олган Ғам. — Мен уруғаймоғимдан жудо бўлиб, мункиллаб бораётган бўлсаму, Бахт билан Шодлик қирчиллама йигит бўлиб юрса-я! Аттанг, аттанг, аттанг!

— «Ғам юки тоғдан оғир» дейишарди, тўғри экан! — дебди букчайиб қолган собиқ норғул ялқов. — Аттанг! Сени елкамга миндириб эзилиб адо-ю, тамом бўлдим-а! Менинг собиқ дўстим бўлса, кўкрак тўла қатор орден-медаллар, навқирон йигитлардек юрибди.

Ғам собиқ дўсти Шодликка кўриниб, шарманда бўлмаслик учун ўзини панага олибди, кўздан ғойиб бўлибди...

Табиат ва инсон

КУЗАТИШ

Ўрта Осиё тоғларида қиш Сибирь ерларидаги каби қаттиқ ва қаҳрли бўлади. Шундай ҳам бўладики, изғирин тинмай, қоялар ва дараларни қалин қор қатлами қоплайди. Бундай дамларда қушлар ва ҳайвонлар ҳаёти оғир кечади. Айниқса, какликларга қийин бўлади. Архарлар пода бўлиб етиб бўлмайдиган қоялар орасига яшириниб олишади.

Қиш кунларининг бирида об-ҳаво бироз яхшиланиши билан ҳамроҳим Петрович билан ёввойи чўчқаларни кузатишга йўл олдик. Бунинг учун қўлимизда руҳсатнома бор эди. Арчазорлар орасига яшириниб олдик. Бу ердан тўнғизлар ўтишади, баъзан шимолий қиялик бўйлаб водийга тушишади. Улар ёнғоқзорлар орасида қор остидан ўзларига овқат топиб ейишади.

Ойдин тун тинч ва осойишта. Қалин қор билан қопланган тоғлар гўё совуқда мудраб, хаёл суради. Бир кун аввал ёмғир севалаб ўтганди. Тоғлар шароитида шундай ҳоллар ҳам бўлиб туради.

Қайси бир овчи ўтган йили қуруқ қамиш ва арча шохларидан ясаган «бошпана» бизнинг баданни жунжитувчи совуқ шамолдан сақларди. Тун аста-секин ўтар, атрофни сутдек ёритиб турган ой дара томон силжиб борар, тўнғизлар ҳалигача кўзга кўринмасди. Уйқум келиб, киприкларим сузила бошлаганда Петрович чиғаноғи билан мени туртди:

— Эшитяпсанми?

Қулоғимга қандайдир товушлар чалинди. Худди қўнғироқчалар жаранглагандек бўлди. Уч от қўшилган аравалар қор босган кимсасиз саҳролар бўйлаб елиб бораётганда шундай бўлади. Кўп ўтмай, жаранглаган товуш орқа томонимиздаги сой чуқурлигида тингандек бўлди.

— Бу нимаси? — деб сўрадим мен.

— Ким билсин! — деди Петрович. Овозидан унинг ҳам ажабланаётганлигини билиб олиш мумкин эди.

Қор ой нурида сон-саноқсиз биллурлардек товланар, арчазорлар ва қоялар сукунат оғушида мудрарди.

Биз чидаб туролмадик, аввал Петрович, кейин эса мен ўрнимиздан туриб, қуролларимизни қўлга олдик-да, сой томон чопдик. Товуш қоя томонга қараб борарди. Биз сой бўйига югуриб чиққанимизда сой қаърига чўкиб бораётган уч-тўртта тўнғизни кўрдик. Орқароқда иккита бўри турарди. Гарчи йиртқичлар биздан анча узоқда бўлса-да, Петрович бўрилар орқасидан ўқ узди. Ярим тун қоронғилигида тоғларда аксадо таралди. Ҳамроҳим нишонга уролмаган эди.

Энди биз ов тўғрисида мутлақо ўйламас, тонг отишини сабрсизлик билан кутардик. Не азобда тонгни ҳам оттирдик.

— Қизиқ, қўнғироқчаларни ким чалдийкин? — деб сўрадим мен ажабланиб.

— Наҳотки, сезмаган бўлсанг? — дея кулди Петрович.

Сезмаганимни тан олмай иложим йўқ эди.

— Тўнғизлар бизни ухлаб қолмасин деб шундай қилишди, — деди ҳамроҳим киноя билан.

«Топган гапини қара, яна нимани тўқиб чиқараркин?» дея ўйладим мен.

Петрович эса бамайлихотир гапни ҳазилга бурди:

— Ёмғир ёғиб, совуқ бўлиши натижасида тўнғизлар юнгида сумалаклар пайдо бўлган. Улар қочганида ана шу сумалаклар бир-бирига урилиб, жаранглаган товуш чиқарган. Биз буни сезиб олишимиз керак эди. Эҳ, бизлар...

Водийга қайтишдан олдин биз сой атрофини кўздан кечириб чиқишга қарор қилдик. Ҳаммаёқда ҳайвонлар ва бўрилар изи кўриниб турарди. Нима ҳам қилардик, биз тўнғизларни бошқа ерда кутсак, улар бошқа жойдан ўтиб кетишибди... Бутун айб бўриларда, улар тўнғизларни бошқа йўлдан қувиб кетибди. Итларимиз бўлганда-ку, бундай бўлмаслиги турган гап эди...

Сой қояларга етганда бир текис оқадиган ерда биз кечаси тўнғизлар ва бўрилар ўртасида бўлиб ўтган олишув изларини кўрдик. Қор устида жунлар ва қон томчилари кўзга ташланарди. Майда изларга қараб, Петрович бўрилар бу ерда тўнғиз боласини парча-парча қилиб юборганини аниқлади.

— Бу сафар ишимиз юришмаган бўлса, нима қипти, — деди у. — Яна бир ҳафтадан кейин бўриларнинг ўзини кузатамиз. Ишимиз барорини берса, ажаб эмас.

Николай КРАСИЛЬНИКОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

ОФИЦИАНТЛАР БЕЛЛАШУВИ

Парижда ҳар йили «ўрта масофага югуриш бўйича» официантларнинг беллашуви ўтказилади. Бу мусобақа шартига кўра официантлар ўз қўлларида ичимликлар билан тўлатилган бир неча қадаҳ қўйилган тақсимча кўтариб, югуришлари керак. Мусобақа Франция пойтахтининг худди марказида — Елисей майдонида бўлиб ўтади. Ичимликни тўкмасдан маррага биринчи бўлиб етиб келган официантга соврин топширилади.

ҲАЗИЛКАШ ЎҒРИ

Америка Қўшма Штатларининг Филадельфия штатидаги фирмалардан бирининг хонасига кириб олган ўғри ўзининг ҳазилкашлигини кўрсатишга аҳд қилди. У фақат ўз «ўлжа»сини олиш билан кифояланмай хонани яхшилаб беркитиб кетди. Бироқ кетаётганида ташриф буюрувчиларни қайд қилувчи дафтарга қуйидагиларни ёзди: «22.15 да келдим, 23.50 да чиқиб кетдим. Пўлат сандиқни очишдан иборат мақсадимга эришдим. 77415 доллару 45 центни ўмардим».

ЕР ҚОБИҒИНИНГ ЮПҚА ҚАТЛАМИ

Ўта сезгир асбоб-ускуналар ёрдамида олимлар ер қобиғининг энг юпқа —қалинлиги 2 километрдан ҳам кам участкаси жойлашган ўрнини аниқлашга муваффақ бўлдилар. Бу участка Атлантика океанининг тагида, Жанубий Американинг шарқий қирғоқларидан минг миль нарида жойлашган экан.

ҚУТБЛАР АЛМАШАРМИКАН?

Олимлар еримизнинг магнит майдони узлуксиз кучсизланиб бораётганлигини, агарда шу жараён бундан кейин ҳам давом этадиган бўлса, орадан 1200 йил ўтгандан сўнг у О га тенг бўлиб қолишини аниқладилар. Кейинчалик у яна пайдо бўлади, бироқ бу сафар қутблар алмашади. Сўнгги марта бундай алмашув 700 минг йил илгари бўлган эди.

ГУЛ ТУВАКДАГИ АРЧА

Одатдаги дарахтларнинг бўйини пакана ҳолда ўстириш қадимги вақтларда Жанубий-Шарқий Осиёда пайдо бўлган эди. Бироқ бу борада Японияда ҳайрон қоларли муваффақиятларга эришилди. Японларнинг «Бонсай» иероглифи «тарелкада дарахт ўстириш» деган маънони билдиради. Биз хоналарда гулларни одатдаги тувакларда ўстирганимиз каби ўшандай катталикдаги идишларда тажрибакорлар қарағай, пихта, арча ва бошқа турдаги дарахтларни ўстирадилар. Масалан, 40 ёшли пакана арча ҳақиқий арча сингари кўринишга эга бўлади. Бироқ унинг баландлиги 25 сантиметрдан ошмайди.

(ТАСС).

Редактор И. СУЛАЙМОНОВ.

Телевидение

ЖУМА

1 ОКТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».

9.45 Мультфильмлар.

10.20 «Мана, яна дераза». Фильм-концерт.

11.20 РСФСРда хизмат кўрсатган артист Б. Феоктистов чалади (балалайка).

12.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.

15.20 «Нигерия бўйлаб». Кинопрограмма.

15.35 Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиоси болалар Катта хорининг чиқиши.

16.05 «Буғдойзор қўшиғи». Ҳужжатли фильм премьераси.

16.20 «Москва комсомолининг ишлари».

16.50 20—30-йиллардаги совет пейзаж живописи.

17.20 Чечен-Ингушистон АССР ташкил топганлигининг 60 йиллиги ҳамда Чечен-Ингушистоннинг ихтиёрий равишда Россия составига қўшилганлигининг 200 йиллигига. «Чечен-Ингушистон ҳақида сўз». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.

18.00 Чечен-Ингушистон АССР санъат усталарининг концерти.

18.45 «Жасорат». Сталинград жангининг 40 йиллигига.

19.15 «Дунё воқеалари».

19.30 «Омад ғилдираги». Мультфильм.

19.50 «Олам кинокамера кўзгусида». Кўрсатувни ёзувчи Г. Боровик олиб боради.

20.55 Музикали программа.

21.30 «Время».

22.05 «Обервальд сири». Телевизион бадиий фильм премьераси (Италия).

00.15 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.

18.50 А. Афиногенов. «Машенька». Телевизион спектакль.

20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».

20.45 Гандбол бўйича халқаро турнир. Хотин-қизлар. СССР-1 — ГДР терма командалари. Вильнюсдан олиб кўрсатилади.

21.15 «Катта ҳаёт саҳифалари». Илмий-оммабоп фильм.

21.30 «Время».

22.05 РСФСР халқ артисти И. Ойстрах концерти (скрипка).

22.45 Ҳужжатли фильм.

23.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. 1-лига. «Нистру» — «Заря». 2-тайм. Кишинёвдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

11.25 Кўрсатувлар программаси.

11.30 Рус адабиёти. Дубровский ва Троекуров (А. С. Пушкиннинг «Дубровский» повести асосида (рус.).

12.00 «Шохринлар». Телевизион фильм.

12.30 Жамиятшунослик. Марксизм-ленинизм дунёни билиш ҳақида.

13.00 «Қувноқ сеҳргарлик». Бадиий фильм.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.

18.05 «Юган тутган бола», «Сепкилвой ҳайвонларни даволайди». Мультфильмлар.

18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз —80-йиллар комсомоллари».

19.00 «Қардошлик мушоираси».

19.30 «Ахборот» (рус.).

19.45 «Ужгород». Манзарали телефильм.

20.00 Санъатшуносларнинг Халқаро симпозиуми олдидан. СССР Рассомлар союзининг залида суҳбат.

20.30 «Ахборот».

20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Д. Жабборова ва Б. Холхўжаев концерти.

21.30 Москва. «Время».

22.05 «Нон — ризқи-рўзимиз».

22.25 «Меҳрибонлик». Бадиий фильм.

23.35 Янгиликлар.

«ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»
«СЕЛЬСКАЯ ПРАВДА»
Газета Центрального Комитета Компартии Узбекистана

БИЗНИНГ АДРЕС: 700 000, ТОШКЕНТ —П, ЛЕНИН КЎЧАСИ, 41* ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 33-44-43, 32-56-21, 33-54-33, 32-54-42. Масъул секретари — 33-09-93, 32-56-26. Секретариат — 32-54-48, 32-56-25. Партия турмуши бўлими — 32-56-34, 32-56-22. Деҳқончилик бўлими — 32-56-35, 32-54-51. Чорвачилик бўлими — 32-56-33, Қишлоқ қурилиши бўлими — 32-54-44. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-46. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-54-52, 32-56-39. Таржима бўлимлари — 32-33-81-42, 56-37, 32-54-54. Сатира ва юмор бўлими — 32-54-52. Иллюстрация бўлими — 32-56-27, 32-58-83. Эълонлар бўлими — 33-81-42.

Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 06587. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64543. А. 1127. 13